

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj.
Égés évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
V. ker. 11. sz. házban.
Köztelek a szerkesztőség nem küld vissza.

I. Mezőgazdasági országos kiállítás Szegeden.

Védnök: Ő cs. és kir. fensége József főherceg ur.

A kiállítás ideje: 1899. évi szeptember 3—10-ig.

Bejelentés határideje: I. főcsoport: Élő állatok és állati termékek; II. főcsoport: Mezőgazdasági termékek; III. főcsoport: 1. alcsoport: Szőlészet és borászat **junius 1.** III. főcsoport: 2. alcsoport: Kertészet és gyümölcs **augusztus 1.**

IV. főcsoport: gépek és eszközök **május 1.**

Bejelentés ivék kaphatók: Kiállítási iroda, Budapest, Köztelek; az összes gazdasági egyesületeknél; az állattenyésztési felügyelőknél; a csoport-biztosoknál.

Térdíjak a bejelentéssel egyidejűleg az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pénztárába küldendők be.

Ülésnapok a Közteleken.

1899. márczius 1. d. u. 4 ó. Egyesületi Tanács ülése.
" márcz. 5. d. e. 10 ó. Díjlovaglást rendező bizottság ülése.
" márcz. 11. d. e. 10 ó. Szegedi kiállítás II. főcsoportjának ülése.
" márczius 11. d. u. 4 ó. Dohánytermelési bizottság ülése.
" márcz. 14. d. e. 10, d. u. 4 ó. Igazgató-választmány ülése.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
dohánytermelési bizottságának
1899. évi márczius hó 11-én (szombaton)
d. u. 4 órákor

a „Köztelek” tartandó ülésére.

Fődolgák: 1. Az 1898-ik évi dohánybevéltás eredményei.
2. A dohányszak kertészek és termelők közötti viszony szabályozására vonatkozó dohányvédők igazgatóságai tervezet.

Gróf Desseffy Aurél,
elnök.

Tavaszi luxus-lóvásárok.

A XII. tavaszi luxus-lóvásár
márczius hó 12., 13. és 14-én.

A XIII. tavaszi luxus-lóvásár
április hó 28., 29. és 30-ik napján tartatik a „Tattersall” istállóban.

Mindkét tavaszi luxus-lóvásár díjazással lesz egybekötve. Egy-egy értékes tiszteletdíj tűzött ki a legszebben összeállított négyes fogat, a legszebben összeállított kettes fogat és a legjobb minőségű paripárra.

A XVI. tenyészállat-vásár.

A „Köztelek” múlt évi 75-ik számában tenyészállatvásáraink bajairól beszélt, rámutattam azon hiányokra és bémít körülményekre, amelyek egyéni nézetem szerint a vásárok további fellendülésének okozói.

Megfontolandónak véltem mindenk előtt, hogy vajjon nem válna-e az ügy hasznára, ha körülbán, nevezetesen februáriusban tartatnék e vásárt, amikor talán a kínálattal megelégződhetők

az otthoni keresletet s ekként eladót és vevőt nagyobb számban nyervehetnék meg ezen vásárunknak.

A vásárrendező bizottság tényleg február tette a vásár napját, de ugylatszük hiába, mert nagyobb számú kiállítót ide vonzani ez a terminus be bírt, amennyiben az állattenyésztési felügyelők és mások, a maguk előjegyzéseikkel s vásárlásaikkal, 8—10 nappal ezt a határidőt is bizonyára megelőzték.

Megfontolandónak véltem idézett közleményben másodsorban azt, hogy a külföldi termelőket, állattenyésztőket és importöröket versenyre bocsássuk-e a hazai tenyésztővel egy és ugyanazon díjakért és kitüntetésekért? A vásárrendező bizottság — igen helyesen — beszűntette a díjak, kitüntetések adását s az időre csak elemelő okleveleket tűzött ki a mondott kiállítás számára.

Ez a körülmény kétségtelenül lenyomta a mennyiségét s talán a m. nőségét is csökkentette, de a tiszteletdíjakért s egyéb jutalmakért a hazai tenyésztők csak egymás elleni konkurráltak s ez hátrányokra, fellegosom szent, nem volt.

Harmadik sorban főfontosságúnak jellemeztem idézett cikkemben az értékesítőmozgáson alapuló bírálati rendszernek szigorubb alkalmazását s nyilvánosan való felléteztét annak, hogy minő pontok alapján itél oda a zsűri díjat, kitüntést.

A vásárrendező bizottság ezt elfogadta és az idén már ott látuk a pontoszab eredményét kifüggesztve a díjazott állatnál.

Nem merném állítani, hogy az ily módon való bírálat az idén már semmi kívánivalót nem hagyott fenn, de azt állíthatom, hogy az abban való megnyugvás általánosabb volt, mint előző években.

Egyéb észrevételek csak részben, vagy éppen nem találhattak melónak a követésre. Az ímént jelzett három kardinális reform azonban sokakat reményekre jogosít a jövő sikerét illetőleg, de sajnos, megnyugvással nem mondatom, hogy én is ezek közé tartozom.

A budapesti tenyészállatvásárokon a számbelbeli növekedés következetes és nagymértvű s nem volna eléggé vizsgálati e körülmények meg

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V. ker., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. SZ.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

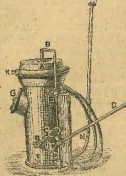
V. Vermorel Villefranche-i

világhírű cég gyártmányai, melyek kizárólagos képviselői vagyunk Magyarországra.

Aussioi La rézgalicz

jegecsekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a M. Á. V. körülbelül 40% díjkezdvezménnyel szállítjuk.

akkor sem, ha a kvantumban való csökkenés a kvantitásban való emelkedéssel arányos lépést tartana. De egyes kivételekkel eltérve, a kvantitároló állalában csak mint 2-od., 3-ad rendűről beszélhetünk s szinte látni véljük az anyagot szemlélni azt, hogy milyen jól érteket a vásárt megelőző időben mástról egynék, a jobb példányok kiszemeléséhez.

A dolgok tulajdonsága volna tagadni azt, hogy jól használható tenyészállatot — kivételekkel eltérve — elég előző áron az idén be nem szerzedtetni. Ilt az arra sorolód, de ismétlem, hogy a kvantitároló kvantum esélyességhez viszonyítva elég örendetes, tekintettel arra, hogy 43 pэндонj kivül, 3 tiszteletdíj, több bronzérem és határozatlan számu elismerő oklevél vonzotta a tenyészteket az esetleges jó eladást nem is számítva.

A kvantitároló felmértésére talán elég felhozom, hogy pl. szimmethalnak csoportjában — a Széll Kálmán urét nem számítva, melyek kétszázalékos a legmagasabb értékszámok érdemelték volna, de versenyen kívül voltak — az első díjakat 29 és illetőleg 31-öt pontért kellett odaadni, ami bizonyára első-nő állatot jelent, azaz, hogy az idén, az 42-nek vételek — de végre is nem az a kvantitároló, amelyhez fogható előző években akárhányat nem láttunk volna.

Tagadhatatlan én is füztem némi reményt tenyészállatvásáraink fellendüléséhez, azon reformok keresztül véle, esetleg, melyekről azon cikkemben szó van s meglehet, hogy az átmeneti mostani eredmény a jövő évben csakugyan jobb eredményeknek lesz szülője, de csak ismételnem lehet, hogy ha a fellendülés még se következik be, nem marad más hátra, mint a vásárlókat elejtés és átvezetés egyelőző állatvásárra való átköltés, melyben már csak a törzsgyűvezett tenyészteket akar eladó, akár el nem adó egyedei kelendő birkora egy magas nívón tartott úri versenyben, a hol elsőrendű pepinárak ugyanilyen tenyészteket szine-javából szerzedtetnék be a közönségnek vértízrész is egyéb tenyészanyagait.

A vásárrövidre bizottságban Pirker állattenyésztési főfelügyelő ur által hangoztatott, azon eszme, hogy a tenyészállatok szine-javának azon krémjét, mely az ilyen külföldre küldendő, esetleg az állam a maga költségvel jelöltetné ki — ientartván természetesen a tenyésztekről is a szabad elhatározást — oly nagy órdokozó erejű, hogy érdemes afelett komoly, tüzentes diszkusszióba bocsátkozni, mert tulajdonképpen arról van szó — ha ugyan nem tévedek — hogy a népies tenyészítés is-tápolása mellett fordítottassé gond a hazai nagy pampozás tenyészanyag-úgyisletét — és illetőleg hogy a nagy értékek, csak sok pénzvel megfizethető legeslegelső, eszték tenyész-állatoknak a legjobb házas tenyészteketkel való kiserelődése, hathatósabban is lehetővé tétessek és előmozdítottassék.

Ez általános bevezetés után legyen szabad most a vásár anyagának rövid méltatására áttermem.

A 375 db állat marhádiománya volt 30 magyar-erdélyi, 38 szimmethal, 25 házas tájfalusi és keresztelés és 21 hozderez, tehát összesen 114 db. A juhállomány 25 posztógyapjas, 95 fésűs gyapjas és 36 angol tiszta-erős és keresztelés dróbal, összesen tehát 183 dróbal volt képviselve. A sertések között 48 korbond, 6 Pollandert, 10 yorkshireit és 12 keresztelési példányt, összesen tehát 78 dróbt láttunk.

A magyar házas marhaecsoport tekintés az, aki tulajdonban fel nem eszagtott kívánalmakkal bírál, egyelőzőségét lehetne az egri főközpaltan jó csoportozatu, az nem finomodott, szép koncepció és jó faru, egy-két kivétellel igen szép ivarjellegű bírc, bikáiban s különösen a 325-ös pontszám első díjat s a 283-é értékzám-

mal II-ik díjat nyert két állatban, melyekkel szemben a jó nevű poroszli Graef-féle gulya az idén bizonyára amiatt volt kénytelen meghajolni, mert bikái nem voltak ivarjellegre nézve oly kívánatosok, mint a képtáplánál s nem lehetetlen, hogy a java állatok közülben is ottmaradjak.

Az ivarjellegét illetőleg általában is az az észrevétel, hogy nemcsak a magyar, hanem a külföldi marhatenyésztés is az idén nem sok úrt feltettek — kivéve természetesen a kivételeket — arra, hogy különösen a híkán meg a hablós, amelyeket az idén nem első pillantra apallatták ill. Lehet azonban, hogy a dolgob abban leri magyarázatát, hogy a jellegzetesebb állatok a vásárlóknál már gazdát cseréltek.

Különb Graefl urnak egy helyesen, elismerő oklevélet íelt a jury éppugy, mint Bárczay ur erdélyi típusú állatának, melyek zömök alakutakkal, szélesen álló fejletjűekkel egészen kirittak, még pedig nem hátrányosan, az alföldi jellegű többi magyar állat közül.

Még megemlíteném, hogy Mándy urnak 3 éves bikáját III-ik díjat adott a jury, a mely háziállatnak kiválóan végtelenen nagy nyugalmas csoportjában az első pillantra már lebilincselte a szemlélő figyelmét Széll Kálmán rádt-héráhuzi tenyészteinek 8 dróbból álló szimmethalbi bika-kollekciója. A ki e tenyészett hatalmas, hosszú, öblös és mély törzsu, kifogástalan jellegű ivar-dinamának legkiválóbb láta, tisztán észrevette, hogy van ott Hérázháza-Rátótón a kiállítottaknál jóval bámulatosabb individuum is elég, de még se tudott egykönnyen megvélni az exponált példányokból se, mert azok is a lökényeké oly magas fokán állottak, hogy az 1000 forintokat se sajnált érteket, s a legelőször ilyen fajta tenyészállathoz kívánt jutni.

Már mielőtt a zsüri ítéletét kiomondhatta volna, a szakértők figyelmé a héráhuzi kollekció után tüstént egyelőző Orádó Pály, másfélt Wölfl testvérek állatai felé fordult. E két kiálló és nagy értékekkel csabhanar el is adta. Az zsüri ítélete után valósalág kedvezencvé lett a közönségnek Wolf testvérek, Harcosz' nevű, első díjat és tiszteletdíjat nyert egyenes bika-borja, mely egyike a legsikerültebb példányoknak azon első minőségű növendékek által kö-zül, a melyek a Tattersalban valaha megforogtak.

Az Orádó ur állatai, kivált edzettségére való minőségükkel s általában 26—28 értékzámra becsülhető tulajdonságukkal és sötétebb piros-tarka színükkel hatottak s a többi kiállított 24—25 vagy kevesebb pontszámhoz értékükkel álltalánosabb érdeklődést felkelteni nem tudtak.

A bonyhádi csoportban 27 pontmál I. díjra Csillag testvérek Sármany nevű tehene méltatottat. E tenyészteők másik 3 tehene is, egy nemkülönbön a veszprémi püspökségnek már ugyiltsék szimmethal-külandi keresztelésű állatja, melyek elismerő oklevél adatot, igen nagy fokban viselik magukon a szimmethal jellegét. Hasonlóí mondatukn Somschik gróf bonyhádi véru marháiról, melyek egyike 29 értékzámmal 1-ös öszüdjára méltatottat. Griebach ur 5 szép tájfalusi bikáját is érdemes méltatni, melyeket a zsüri is elismerésel ítélt.

A bordzercekek között valósalóság szenczáció számba ment Beer Henrik ur szép kollekciója s különösen Viola nevű 5 éves tehene, mely a vintshagunaiq egy leghatalmasabb és legjellegzetesebb képviselője. A jury 31-ik és 32-ik szép értékzámra és így első díjat méltatta.

Csillag úr bordzerce állatai vegyesek voltak, innahális más typhuban, azonban a jury 31 értékzámmal 2-ik díjat íelt egy teheneért, véleményem szerint egészen idokoltan. A posztógyapjas juhok közt a dena-adyonai állatok nem nyerték meg a jury te-

szését. Talán a firtéteők egyenlensége, a bunda kékes zürje s a nem elég sűrű növév volt ennek az oka.

Igen érdekes, hogy felgagom szerint a martonyvási jelenleg Dréher-féle nyáj a régi elsőrendű Helyi nyájra utasítva a tárgyalás dolgában erősen úzóbe vette és előttom egy rémlik, hogy a gróf Károlyi Imre-féle mágió nyáj bemutatott idős szépségű bundát véle állatjai vizsant a gróf Károlyi László derek-egyéniségi remek állatait nem csak úzóbe-veték, hanem el is értek, ha ugyan nem mutkát az idén a szimmethalban a vizsgálat alapján a Dréher-féle nyájnak elismerő oklevélet, a 31. számú mágió kosnak 32.1 pont alapján II-ik díjat, a derek-egyéniségi 47. kat. számu kosnak pedig 35 értékzám alapján 1-ös díjat és tiszteletdíjat íelt oda.

Minden állatok valóban örömmel láttunk hetik el azt, aki tudja, mit tesz nemes gyapjút előállítani. E juhok királóbb példányain nem tudja az ember mit dicséretin inkább: az erőtejes, szép állat, vagy a bundának terjedelmét, a bontottság, sűrű növév, gyönyörű zürságot, nagyserű tompa telet, remek pászmás firt-alkat, kitűnő gyapjú-zsirt, kiegyenlített szővel: mit dicséretin inkább a sok jó tulajdon közül.

Öszintén gratulálunk mindhárom tenyészteknél!

A szövetségások közt nagy figyelmet érdemelt az a szarvatan pocsocepsport, melyet a besztárok gazd. tanácsa versenyben kívül mutatott be, továbbá a stréki állatok, melyek, háiba, igen remekek, s jók, kül-földiek. Szerencsére megjelent a régi jó Skúlics-féle nyáj is nagybecsű rombouillelettel s a zsüri csak kötelezősége teljestített s igazság-gal szolgált, midőn e nyáj egy-két kosnak 38.6 és 39 értékzám alapján két 1-szerű díjat íelt oda, bár a tomai hasonló fajtájú állatok is talán több figyelmet érdemelték volna, mint amilyenben részesültek.

Hazai fésűs birkáival, mint már annyiszor Rosenfeld ur vitt el jó kiérdemelt két díjat, 35.5—37 pont érdemelven ki szép állat-javát.

Oxfordshire down-javai a régi jó ismerős külföldi Herberstein jó vásár szimléit, állatait az utolsó eladván s elismerő oklevélet is nyerve;v; hamshire downjaval pedig Bieder-mann lovag kellett méltó felmúnt az körben, kik az ilyen juhokat költöképen méltatni hajlandók, a mint tehe e zsüri is, a ki első díjat íelt oda.

Még megemlíteném, hogy a veszprémi püspökség southdown-merinó kereszteléséből két igen jó forma kos kúldött, melyért II-ik díjat kapott, kivonem mondaní, hogy a jóval kiállitás bármily kicsiny volt is száma, nézve, minőségében egyáltalán nem maradt el az előző éviék mögött.

A hazai kondorsertések között egy robusztus alkotás, mint jó formák tekintetében Wertheimstein állatai intek ki első helyen, megszerezvén a tulajdonos számára a tiszteletdíj mellett az első díjat is. E sokszor kitüntetétt jó nyáj tulajdonosa, ha csak valamivel öblösebb törzsré s szebben, meteteleesebben dombordó faru törzsekű állataimál, jobb értékszámokra számíthat.

Nagy méltatást kell illetenünk Meisner ur szép magulicizált, a teljes elismerésre a versenyen kívül bemutatott Kornstein-féle patacsztali állatokat, melyekért elismerő oklevélet kapott a tulajdonos, Gyémánt ur egyrészes szép súldőhöz pedig egyenesen gratulálni lehet.

Még ha megemlíteném, hogy valamennyi szeresállatban a tulajdonosok nagy részessül s hogy igazán jóformájú Pollanderék mutatott be Knopf ur miskai gazdasága s nálunk nem mindennap látható szépségű és jócskú yorkshireket íj. Sváb Sándor ur, csak még azt kell jelezem, hogy az Uchtrite bíró ur, nagybogyónai uradalmának yorkshire-bíróshire keresztelésű apr malaczi (2—3 hóna-

(posk) bármily szépek is, nem igen érthető, hogy azzal mi céloztak. Bizonyára nem egyéb, mint vágóra előállítás.

A díjazás részletes eredménye a következő volt:

I. Szarvasmarha-csoport: Jegyzőkönyvi közzétett Szék Kálmán 0 nagyméltóságának, versenyen kívül kiállított kollekcióját.

Magyar fajta: I. bikadíj 300 korona, *Egri főkaptalan* 17. katalógus számu bikája 33 5 ponttal. II. bikadíj 200 korona, *Egri főkaptalan* 21. k. sz. bikája 28 3 ponttal. III. bikadíj 100 korona, *Mányi Sama* 10. k. sz. bikája 21 2 ponttal. Elismerto oklevél nyertek: *Grösz Jenő* és *Barsany Gyula* által kiállított kollekciók.

Szimmelment csoport: I. bikadíj 300 korona, *Ordády Pál* 43. k. sz. bikájának 27 9 értékszámmal. II. bikadíj nem adott ki. III. bikadíj 100 korona, *Burg Pál* 50. k. sz. bikájának 25 1 értékszámmal. III. bikadíj 100 korona, *Festets Vilmos* 47. sz. bikájának 24 5 értékszámmal. I. bikaborjójának 100 korona, *Wolff testvérek* 68. k. sz. bikaborjójának 31 6 értékszámmal. Tehén és üszőjének nem adtak ki.

Haza tájafaja csoportban I. tehéadíj 150 korona, *Csifajta Gyula* és *Géza* k. sz. tehénének 37 értékszámmal. Üszőjé 100 korona, *Somesch Imre* 78. k. sz. üszőjének 29 8 értékszámmal. Elismerto oklevél, báró *Hornig Károly* és *Griebsch Béla* által kiállított kollekciójának.

Borzderesek I. tehéadíj 300 korona, *Beer Henrik* 109 k. sz. tehénének 31 8 értékszámmal. II. tehéadíj 100 koronájú, *Csifajta Béla* és *Gyula* 100 k. sz. tehénének 31 értékszámmal.

Juhcsoport: Jegyzőkönyvi közzétett báró *Hornig Károly* vesprémi püspök urnak csoportkiállítását.

Finom gyapjas merinó-csoportban: I. k. sz. kosának 35 értékszámmal. II. kosdíj 100 korona, *Károlyi Imre* 31 k. sz. kosának 32 2 értékszámmal. I. anyadíj 70 korona, *Károlyi László* 60 k. sz. anyának 37 7 értékszámmal. II. anyadíj 150 korona, *Károlyi Imre* 42 k. sz. anyának 35 2 értékszámmal. Elismerto oklevél: *Dreker Antal* versenyen kívül kiállított kollekciójának.

II. Fésűs gyapjas juhok csoportjában. I. kosdíj 100 korona *Skubics Sándor* örökösei 112. k. sz. kosának 38 8 értékszámmal. II. kosdíj 60 korona *Skubics Sándor* örökösei 110. k. sz. kosának 38 6 értékszámmal. III. kosdíj 40 korona *Rosenfeld Henrik* 43. k. sz. kosának 35 8 értékszámmal. I. anyadíj 60 korona *Skubics Sándor* örökösei 115. k. sz. anyának 39. értékszámmal. II. anyadíj 40 korona *Rosenfeld Henrik* 146. k. sz. anyának 37 2 értékszámmal. Elismerto oklevél: *Kezethelyi Zolt. tanárné* és *Herbststein Albert* gr. által kiállított kollekciókának.

III. csoport. Angol husznok csoportjában. I. kosdíj 100 korona *Biedermann Rezső* csoportjában. II. kosdíj 60 korona báró *Hornig Károly* által kiállított kollekciójának.

III. Sertés csoport. Hazai kender. I. kandi 100 korona *Wertheimstein Alfréd* kanjának. II. kandi 60 korona *Gyémánt Mihály* 10 drb kanjának 37 1 értékszámmal. III. kandi 40 korona *Meister Gyula* 8 kanjának 34 8 értékszámmal. I. kozca-díj 60 korona *Wertheimstein Alfréd* 4 kozca-díj 41 8 értékszámmal.

Külföldi fajták: Elismerto oklevél *Kornstein testvérek, Arany Ignác*, ifj. *Szab Sándor* és báró *Uchritz Zsigmond* kollekciójának.

A székesőváros által adományozott tiszteletdíjakat, a szarvasmarha, juh és sertések csoportjában legjobbnak talált állatoknak, tekintet nélkül azok fajtajára, a következőkben adtuk ki: I. a szarvasmarha csoportban *Strobl tanár* által mintázott *László* fo-

herczeg bronz szobra: *Wolf testvérek* 68 kat. sz. bikájáért. II. a juhok csoportjában: *Kölös* által mintázott busuló juhász bronz szobra, *gr. Károlyi László* 47. kat. sz. merinó-kosáért. III. Sertések csoportjában „*Szürleufi fű*“ *Wertheimstein Alfréd* kancsoportjárt.

Monostori Károly.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kalmán.

A moha kiirtási módja a legelőkről.

A moha a silányabb talajú legelőket szereti leginkább, hol nemez-szerű lepel el a földet oly sűrűn, hogy azon keresztül még növény át nem hatolhat s alatta elpusztulni kénytelen. Erről meggyőződhetünk, ha a mohát felszaktajuk, alatta a föld egészen kopasz, a mi részben annak is tulajdonítható, hogy a sovány talaj, a mohának kedves silány növényzetet terem, melyen könnyen elhaltasodhatik.

A moha a magasra növő növények szomszedságát nem szereti s ha azok felül kerekedhetnek, elpusztul.

A legelőknél előforduló mohát szappannal, sósav s egyéb maróhatású savakkal lehetne, vagy erős káinitrágyázással bizonyos időre ki lehet irtani; de mivel ezen eljárások nagyon költségeseek s tökéletes eredményhez nem vezetnek, ajánlatosabb az ilyen legelőket felszántani s erős trágyázás mellett legalább 2 évig kapásnövényeket termelni benne, ezt követően fűmaggal bevetni s állandó legelőnek használni, ügyelve arra, hogy a talaj jókora magjait, hogy a növényzet s átvadnalnak megfelelően vegetáljon s a moha be ne feszkelhesse magát újrol.

A legelők nem bírnak mindig olyan fékessel, hogy mivelől eszközökkel vagy trágyával hozzájuk lehetne férni s ha ez előléges kézi erővel akarunk megkísérteni, akkor a meredek lejtőrök a felporhanyított földet a trágyával együtt lemossa a víz.

Az ilyen hozzáférhetetlen helyeket trágyával öntözök meg 1 kat. holdra legalább 40 hektoliter számítva. Ezen eljárás kora tavasszal eszközlője jobb, mint télen, mert ekkor a talaj a trágyalevet azonnal abszorbeálja s nincs kitéve a hólé kiülőzésának.

A tavaszi öntözés, ha nem vehető ki az összeállításból, akkor is megengedhető, csakohogy ez esetben az öntözendő területről a havat le kell takarítani, mit nyélen időben, mikor a hó tapadás, a lejtős oldalokról lavinaszerű lerögéssel végezhajteni nem nehéz dolog. A megfagyott föld, ha nem is fogadja magába azonnal a trágyalevet, de mint a föld, a tavaszi öntözés legelőből álló legelőknél a tavaszi olvadások alkalmával csekély ammóniakészlettel a földbe szíváro. Tavasszal a mohát sűrű fűg vasgerbeylevel felszaktajva csomókba huzzuk és pár napá száradás után az egész megtisztított területet száraz szalmával behintve, vagy a mohacsomókat, valamint a szalmát is meggyújtva megtehetjük. Ezen eljárás a moha és a földből tapadt gyökérszálat megemisszeli, holott elenessében újból kihajtható volna. A megperzelt földet porral onlászott égetett mészzel hintjük be, mely a mohának teljes kipuálzását vonja maga után; látjuk ezt a fákon elől és a legelőknél is, vagy útról, ahol megfolyóknak s melyek a bemeszélőstől elpusztulnak és a fákéreg megtisztul. A leirtotak szerint a talaj a legelőtől mohától megtisztul és elég erővel lesz az ezután befogadó értékes növények virágzóztatásra.

A mohától megtisztult és eléggé jókora pályával beszőrök, s azután a csatrákés meg

kielve, erős növényre fejlődik s a talán még fellépe mohát elnyomni képes lesz.

Legelőket rendszeresen a pihánosan elterjedt moha, hogy a legelő állati pihenőre (delelő) és éjszakai nyugvára mindig egy s ugyanazon helyre hajlatnak. Tudva már most azt, hogy az állat a fevett táplálékot a hevertetés alatt észlelt leggyorsabban s annak felesleges részét a felkötés után szokta mindjárt kiűződni, rendszeresen a pihánosan elterjedt állati ürülék folytán tulbujává válik, olyannyira, hogy a vastag bürök-keserü lapu s más értéktelen növények kényl egyebet nem terem, míg a nem trágyázott, sovány talajú legelő elmosmosodik. Az így elrontott legelőn az állatok is elromlanak, mivel az állattalánál a legelőtőlirtés nagygyorsabb mérték szokik meg alaplatani, rendszeren a legelő *mindnövény*ek tekintetbe vétele nélkül.

A legelősző jogzatot a magasabb fekvésű, gyenge növényzetet terelő, silányabb talajon pihenőkés és hálussak (ha a nap hevítlésénél annykoh helyen rendelkezünk a delelőre, akkor a legelőt rendszeresen a pihánosan állítással) minden helyen változtatva a helyet, ezen eljárás a víz a magasabb helyekről a fölőseleg telvényt, trágyakorhadékok az alant fekvő helyeken előszelja, minek haszna a már leirtotak szerint kifejező.

A leirt eljárás azonban csak az elmososított legelőkre vonatkozik; a jó mindőségi legelőn alkalmazni nemcsak hogy szükségleten, hanem határozottan kárll járna, mert a talaj túljavításával a már elől emittelt hibák állannak elő. Tudjuk, hogy a jó legelő bizonyos mértékben magamagát javítja, amennyiben a legelőtés után visszarudartól elkorlátó növényességekkel és a legelő által ürülékével javítjuk a talajt; ilyen esetben a pihenő és éjszakai hálásat (kosarazás) az állatoknak a szántóföldeken alkalmazzuk. Ellenkezőleg járunk el a sovány legelőkkél, melyek sovány táplálékot nyujtanak a rajtuk lévő növényeknek, a visszapótlás is hasonló, az állatoknak semmit emitt nem adnak s az el mesterségesen nem javítjuk, a legelő végleg elromlik, minek következményeit az előzőkben már leirtam. *Sékely Gábor.*

GAZDASÁGI GÉPÉSZLET.

Rovatvezető: Ifj. Spornon Pál.

A bérszántás.

Bármennyeire kénefezőv dolog legyen is a gőzerővel való tájalművelés jövődelmezősége, az aránylag nagy befektetés ide nem átlánálisan alkalmassát megfogtató. Kisebb tökéletesen működő gazdaságok tájalművelésének a gőztalajművelés használatja, ha nem volna a bérszántás intézménye. Ez teszi lehetővé, hogy még kisebb gazdaságokban is érvényesíthető a gőztalajművelés — és mint a tapasztalat mutatja — sok esetben még nagyobb eredménytel, mint a nagy gazdaságokban.

A spekuláció a gőztalajművelés fontosságát megismerve, a gőzekek telkesítésén után csakhamar életbeletelje a bérszántás s ma már hazánkban is van több vállalkozó, kik gőzekekészletökkel bérét szántanak.

Az már általánosan ismert dolog, hogy részért vagy bérét sok gőzekelepelő dolgozik. Drága ugyan a cséplés, de azért mégis inkább szaporodik a bérséplésök száma, semhogy csökkenne. Pedig a befektetés téko itt nem előnyös, hanem a gazdasági gépjárat mi állapotban nagy olly előnyös fizetési feltételeket köthet ki magának a gazda, a mi talán kevés más üzletágnál sikerülhet.

A bérszántás ugyan még nincs oly nagy mértékben elterjedve, a mi a dolog természetéből is rejlik — de azért azzal az eszmével is

mindinkább kezdenek gazdáink megbartkozni. Mert bár ugyancsak drága mulatság a bérzésítés, de az is bizonyos, hogy megérte a földet jóvelmet. Ha nem így lenne, már rég megszűnt volna a bérzésítés.

A főzövelő való tulajnelvise első sorban is a mélyvelvise bír fontossággal. Ez mással ma még nem végezhető jobban s ocsóbban, mint a gőzevel. Nagyon természetes tehát, hogyha bérzésítés van szó, ebben legelőször is a mélyvelvise érteendő, mely a kisebb gazdaságok jövedelmességére még fontosabb, mint a nagyobb gazdaságokra.

Hogy azonban még sincs annyira elterjedve nálunk a bérzésítés, mint azt gazdasági viszonyok kívánatos és lehetővé tennék, annak többnyire az az oka, hogy a bérzésítés egy része ezen intézménnyel még nincsen teljesen tisztában s mint ismeretlen dolog iránt érthető tartózkodással viselkedik. E tartózkodás már csak azért is érthető, mert közüdmásról dolog, hogy a bérzésítés holdanként 6—8—10 forintba kerül a fűtőanyag, víz stb. nélkül. Más pedig ez az ár, melletti az olyan gazdaságok, hogy ugyan megmondható a gazda, vajjon belejelen-e ilyen munkába és költségbe? S dacára ennek van több gazdaság hazánkban, melyek már évek óta rendszeren minden évben néhány száz holdat felszántanak, gőzevelvise bérbe s a magas árak dacára használnak alkalmazzák azokat.

Ez talán kevés különösképpen hangzik a mult közömbösen felhoztak után, mikor már a 8 fős holdankénti költség is — becsülve ebbe mindent — tul magasnak volt feltűtve a házilág végezt gőzszántással. Pedig a szántás elég egyszerű, hogy a bérzésítés a mai árak mellett is kifizető magának. S éppen ezért, mielőtt a bérzésítés költségei s módosítai tárgyalatának, előbb néhány szót arról, hol s mikor fizeti ki magát a bérzésítés?

Mielőtt valamely gazdaságnak elhatározatának a bérzésítés, először is tisztában kell lenni a szántás vajjon a rendelkezés állásánál ki fogja-e fizetni a bérzésítés költségeit s azonfelül fog-e még hasznot hozni?

Erre nézve első sorban a talajviszonyok bírhatnak befolyással. Mivel a gőzszántás legfőképp a mélyvelvisezési fizeti ki magát, természetesen a bérzésítésnél is elsősorban csak a mélyvelvisezési lehet szó. Az olyan gazdaságok, melynek talaja a mélyvelvisezés iránt hádis, ha egyébként terület- és telepviszonyai megfelelők, azaz a gőzeke-készlettel elég könnyen hozzáférhető, s elegendő, nagy is a megszántandó terület, a bérzésítést használnak alkalmazzák.

Hogy valamely talaj a mélyvelvisezés iránt hádis-e vagy sem, arról az illető gazda könyveiben meggyőződhetik, ha egy-két holdat fogatos erővel oly mélyen felszántat, mint azt gőzevelvise felszántani akarja s megfigyeli annak eredményét. A mi a telepviszonyokat illeti, arról már az előbbi körülményekben részletekben volt szó. A terület nagyságáról majd később.

Ha tehát a talaj- és telepviszonyok kedvezők, a bérzésítés lehetősége már megvan. S most lássuk, mikor fizeti ki magát a bérzésítés a mai árak mellett? Itt kétségek nélkül meg lehet mondani, hogyha a bérzésítés alkalmas területtel minden negyedik évben felszántatja.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a mélyszántás — értem ezalatt a gőzevel való mélyszántást — jólékonny hatása, tehát egyáltalán haszna is, csak négy évig tart! Ritka esetekben még az 5. esztendő 6-ik évben is észlelhető a mélyvelvise hatása, de ez már a kivételek közé tartozik. Tehát ha azt akarjuk, hogy a gőzevel való tulajnelvise és elsősorban a mélyvelvise haszna állandósíthatassék, akkor azt minden negyedik-ötödik évben ismételnünk kell ugyanazon területen. És azok a többször em-

legetett kisebb gazdaságok, melyek használnak alkalmazzák a drága bérzésítést, itt talán még az a bérzésítés nyereségét. Minden évben felszántatják mélyvelvise alkalmas területüket egy negyedik, úgy, hogy minden évben az egész kihasználható területük mehozza a mélyszántás hasznát, bőven fedezve egyuttal a bérzésítés költségeit. Ez az egyik ok.

A másik pedig az, hogy az évenkénti bérbe felszántás s megfogás. Minden évben a drága igás marhat nem kell tartani, tehát az állattalmonny jövedelmességében osztató be kevesebb igás marhával, de több használlattal, akár tenyészanyag, akár tejelő vagy hízó marhával.

Ha számításba vesszük mily teler az interjúval fogott gazdaságok területét állat, s ha számításba vesszük, mennyivel nagyobb jövedelem érhető el ugyanazon számú használlattal, akkor könnyen érthető lesz, hogy a bérzésítés nemcsak a direkt természetből való jövedelmet, hanem lehetővé ténvén a jövedelmességét használlattal-tartá-t, azaz a fokozza a jövedelmességét, melynek részben a föld mélyvelvisezésének másik oka. Ehhez hozzajárul még az is, hogy a bérzésítés munkáitát kihasználó vállalkozó személyzete végett, a drága emberi erőt megtakarítható itt és más munkában alkalmazzák.

A nagyobb gazdaságok, melyek megfelelő tőke birtokában megkérve szerzhettek be gőzekeket, sok esetben nem tudnak olyan jövedelmet felmutatni a gőzszántással után, mint a kisebb gazdaságok a bérzésítés után. S ez könnyen érthető, mert az így nagyobb uradalomban igen sokszor nem kerül ugyanazon terület négy év múlva újra gőzeke alá s így nem kerül az állandóan nagyobb terméshozamra.

A bérzésítés jövedelmességének okait fordítva, lássuk, vajjon mily gazdaságokból indokolt a bérzésítés?

Mindazon gazdaságokban, hol a mélyvelvisezés feltételei megvannak, de nincs meg a szükséges befektetési tőke, a bérzésítés ki fogja magát fizetni.

Hazánkban sok oly középirtók van, melyek oszkerűen alkalmazott mélyvelvisezési legelőnyben fokozhatók jövedelmüket s ezekben a bérzésítés használnak lenne alkalmazzák.

De különösen előnyös lehet a bérzésítés a bérzágadásokban. Nálunk a gazdaságok rendszeren 8—12 évre adnak bérbe s a bérletkeletly részében meg vannak a mélyvelvisezés kivánt feltételek, de a bérő nem fektet-het bele nagyobb tőket. Ilyen helyeken a bérzésítással — mint a gyakorlat sok esetben igazolja — az a bérő mint a tulajdonos megtalálhatja a nagy hasznát. A bérő a gazdaságok direkt hasznait élvezheti, melyek fennté-vel említté vannak; a tulajdonos pedig nyugodt lehet, hogy földje nem lesz kizsárolva, mert a mélyvelvise ókvetlen maga után vonja s megkivárja a jó trágvázást.

A bérzésítés tehát a közép- és bérzágadások való első sorban. Ezek után hátra lenne még a terület nagyságának kérdése. Ez képezi igen sok esetben a bérzésítés alkalmazhatóságának egyik legelőnybenkényves tényezőjét. A bérzésítés vállalkozása ugyanis érdekelőbb áll mind a nagyobb területre való vállalkozás, mert a nehéz gőzeke-készlet szántásának költségei nem esekély kiadást okoznak neki. Azonkívül, ha bérzésításti vállalkozó, az aratótól kezdve a fagyok beállitása nincs folyton munkában, nem igen dolgozhat használlattal. Azért tehát a vállalkozó első sorban is arra tekint, hogy elegendő munkát kapjon-e egy vidéken. Ez esetben megfelelően előcsőbb is a bérzésítés.

A mai viszonyok szerint vállalkozó 1000—1200 kat. holdnyi területet keres munkája számára s ahol így területre szerződést köt, oda mindenkor szívesen elmegy s aránylag

előcsőbban is dolgozik. De a kisebb s közép birtokokon vagy bérleteken 1200 hold nem kerülhető el. Ezeket a gazdaságokat a mai formán nem kaphatnánk bérzésítást. Csak-hogy a vállalkozó nem is ury érti azt az 1200 holdat, hogy az egy darabban illetve egy gazdaságban legyen, hanem úgy, hogy az több szomszédos vagy legalább is közeli gazdaságokban álljon rendelkezésre, mely részletekre a gőzeke-készlet elvételére s részben szántás mellé a földével is hozzáférhessen. Ha a gazdák biztosíthatnak a vállalkozóknak elegendő munkát s főleg biztosíthatnak neki évenként ismétlődő rendszeres munkát, akkor elérhetik a bérzésítés költségeinek minimumát. Hisz ha a vállalkozó rendszeren elegendő munkát kaphat, már csak saját jól felgoyott érdekelben is iparkodik, hogy jól feltételeket kövni, melyeket a gazdák is szívesen elfogadnak, a biztos kereset reményében kevesebb nyereséggel is megelégedvén.

De nemcsak vállalkozóknak áll érdekelben, hogy minél közelebb találja a megmunkálendő területeket, hanem a gazdáknak is. A gőzeke-készlet szántásánál, a részben helyről a földszakra — a vastu állitást kivételével — a gazda köztöbbsége megy. Igaz ugyan, hogy a szántás többnyire úgy történik, hogy az egyik gépezet befűtve, az maga után húzza az egész készletet, de azért a kiadás csak megvan s ez a gazdát terheli. Természetes dolog, hogy mind rövidebb az ut, annal előcsőbb lesz a szántás.

Éppen ezért a szomszédos gazdák nagyon helyesen teszik, ha a bérzésítés előtt összállnak és közösen megállapítják a felszántandó területek nagyságát, a szántási és a munkasorrendet. Mindenesetre előcsőbban jönek ki a munka külön-külön szerződésnek vállalkozóval, tekintet nélkül a szomszédos viszonyokra.

Ezek után azonban nem szabad azt hinni, hogy a bérzésításti vállalkozó csak olyan vidékekre kapható, hol legalább 1200—1500 kat. hold munkatartat kap. Elmegy az kisebb területekért is, de akkor drágább is lesz a munka. Amennyiben a bérzésítés költségei illeti, arra nézve manapság nálunk körülbelül a következő adatok állnak fenn:

A területlegyes megmunkálási ára Fowler-gépezetekkel bérzésításti vállalata szerint (1200—1500 kat. hold munkatart mellett a fenti viszonyoknak megfelelően):

terület	holdanként	ár
sekély szántásnál egész 20 cm. mélyiségig	5-25	5-25
közép mély szántásnál 20—30 cm.	6-50	6-50
erős mély szántásnál 30—45	8-50	8-50
boronálás és grubberolásnál 15—20 cm.	3-25	3-25
mezőgazdasági kultivatárral való lazításnál 25—45—50	6-1000	6-1000
cm. mélyiségig		

Ezen alapárakon kívül rendszeren még a következő kiadások terhelik a bérletet:

1. a gőzeke-készlet szállítási költségei a vastu vagy hajóállomástól a munka színelhelyére és vissza;
2. egy segédmunkást ad a gőzeke mellé;
3. fűtőanyagot és vizet ad a gőzekegéphez;
4. a gőzeke-készletre szükséges összes anyagok u. a. tüzelőanyag, víz, stb. szállítása a bérő dolga;
5. némelykor a gőzekeknél alkalmazott összes munkások lakásáról és élelmézszerés is kell gondoskodnia vagy pedig tápjadit fizet.

Rendes körülmények között ez szokott a bérő költségére iratni az alapárakon kívül. De természetesen dolog, hogy lehetnek ezenkívül külön egyezmények is a vállalkozó és bérő között.

Szükségese e helyen még két dologra felhívni a bérzésítést alkalmazni akaró gazdák figyelmét. Az egyik az, hogy miután ók szántják a területüket, lehetőleg mindig a legjobb minőségű szántás, mert ebből kell leg-

kevesebb s ezzel van legkevésbé baj, tehát a munka is ezzel mehet legjobban.

A helytelenül alkalmazott takarékosság itt hamar megismeri magát több tízezer példány felhasználással és evessebb munkával. A másik pedig az, hogy mivel a borszársnál a munka megretgölt estig megszakítás nélkül megy, gondoskodni a gazda arról, hogy túléző anyag és víz a déli gazdasági szünet alatt is mindig elegendő mennyiségben álljon a gépek rendelkezésére. Itt nemcsak a víz, hanem a szén is használható, hogy a munka gyorsan meheszen.

Ha mindezen terheket pénztértelek számításuk, akkor kitűnik, hogy a borszársnát bizony nem valami olcsó dolog s a holdankénti költség jóval tetemesebb, mint a házilag végzett gőztalajművelés. De viszont, ha tekintjük a borszársnát a szénre vagy a szénre, akkor arányban van a kiadásokkal, úgy hogy végeredményben mégis csak haszonnal alkalmazható a borszársnát.

Ij, Szporon Pál.

LEVELEZÉSEKRŐNY.

Kérdés.

91. kérdés. Bérletem már csak 3 évig tart, melyek lejártára az én szomszéim új bérletbe nem kezdtek, tehát most egy új cséplő beszerzését mindenáron el akarom kerülni, de az én cséplőm már oly rossz karban van, hogy a sok reporáció sem használ (Garret-féle), a mozdony 8 lőerőjé meg teljesen jó karban van. Kérsem oda torjék tehát, sziveskednék német közmű, vajon nem-e lehetne egy cséplőt a cséplés idejére kölcsön venni, ha igen hol? és mely feltétel mellett szokás?

Vagy talán létezik olyan vállalkozó, aki bizonyos részért csépléni jár? ita a mi vidékünkön ez teljesen ismeretlen. Ha igen, úgy kérném erre névvel megajánlást, kiközforduljak s áttag mi a szokásos rész és feltétel? Az évi átlagos termésem körülbelül 20 waagon gabona.

Sopron.

Sch. K.

92. kérdés. Egy ismerősömtől azt halottam, hogy a miniszterium rendelkezéllé utasította az összes gazdatiszta-biztosokat, hogy a 20 évnél idősebb kazánokra, bármilyen jó karban használható állapotban legyenek is azok, ne adjanak használati engedélyt. Állítólag lett volna rá eset is már, hogy egy gőzkazán, bár a próbát éppen jól kiálolta, mert 20 évnél idősebb volt, használati engedélyt nem kapott s tulajdonosa a használati engedélyt eltiltatták. Minthogy az én cséplőgépem lokombólja, bár még nagyon is használható, de 20 évnél idősebb; engem nagyon érdekel, hogy tényleg megvan-e ez a miniszteri rendelet; igen kérem a tekintetes szerkesztő urat, legyen szives a „Feleletek” rovatában felvilágosítanom engem a dolog mibenlétéről.

Gönyű.

M. A.

93. kérdés. Bérletem homokos agyagtalajjal, amely a korábbi béről által meglehetősen elhanyagoltot volt a föld megművelését, mint annak tárgyát szál illetőleg. E bérletem azonban nem akarok újrat hagyni, hanem inkább az újragazdálkodást. Földterület csillagfűrészvetőm el. Kérem sziveskedjék nekem a következő kérdésekre nézve felvilágosítást adni:

1. Zölden lekasálva és megszártva jó takarmány-e a csillagfűrész?

2. Oly mértékben nem veszi-e igénybe a talajt, hogy őszinek lévén elveteménye, a következő évi termésnek ártson?

3. Mikor vetendő a csillagfűrész, mely tavolság sorokban és magyar (200) holdanként mennyi vetendő?

4. Sárpa, kék vagy fehér csillagfűrész volna-e alkalmasabb fentiri talajra?

5. Hol szerethető be ezen csillagfűrész magvak és minő áron?

Becses lapjuk tegnapi számban olvasok egy czikket a „homoki borsóőről”, melyről szívesen hajlandó vagyok kísérletet tenni, de csak akkor, ha a homokos agyagtalajjal, mely különben ugyanok volt száraz és még tavasszal tarló, vethető-e és remélhető-e termés?

Hol szerethető e mag be?

Sáp.

94. kérdés. Gazdaságomban van jelenleg még 1028 métermáza jó elvált takarmányrépán, melyből hetenként 57 métermáza szén feleletve; így a répának május hó második feléig kell eltarthatnia; miután félek, hogy egy a pénzébe, mint a prizmba eltett répa tavasszal sárgadnia és romlani fog, azzal az eszmével foglalkozom, hogy azt még február hó folyamán pályával, esség szalmával rétegezzem, apróra felvágva, vagy verembe, vagy zombolyai kázbala rakatom. Kérek arra nézve tanácsot, hogy a két mód közül melyik a cél szerűbb, vagy van-e egy harmadik megfelelőbb eljárás? és milyen az?

A. Zs.

95. kérdés. Kérem sziveskednék velem a „Közlelek” „Levelezésekrőny”-ben tudni, hogy az a díjazott Buzsáky No. 3' felkészítéssel, a debreczeni gazd. tanintézetben végzett kísérletek minő eredményt szolgáltattak; ki-feláttalan-e ezen gép s egyáltalán a gyakorlatban mely felkészítésgéppel bizonyult jobbnak, ez vagy a Deering-féle?

Katalin.

P. A.

Felelet

Miert nem esznek a hízókörök. (2-ik felelet a 70. számú kérdésre.) A Bégi dolog hogy a gyök és gumós növények tavasz felé csíránál kezdnek, mely állapotban a marha már nem szívesen fogyasztja; sőt csodálom, hogy oly nagy mennyiségben etevő, megbetegedések nem fordultak meg elő. Az idei nyelthez és korán beköszöntött tavasszi időjárás következtében a gyök és gumós növények, az állatok táplálására sokkal előbb váltak alkalmatlaná, mint normális években. Az idén ugyanis a rendesen eltakarított burgonya már az őszszel kezdett csíránál és ezen csírásán nem akadt meg a télén át sem; és pedig azért, mert a külső légkör hideka a téli hidegnek szoktalan magas volt és így a renszen betakarított kázból nem vonta el a melegt, amely minden répa- és burgonyakazában képződik. (A csirásáshoz tehát meg volt a meleg, nedvesség (v) és levegő pedig a gyök és gumósokból őszszakot kázból soha sem hiányzik.)

Főleg veszélyes a csírított burgonya etetése, mert ez egy mérges alkaloidot, a solanin tartalmazza. A solanin mérgező hatása pedig első sorban az étvágytalanságnak nyilvánul. Ha tehát kérdésétevé látja, hogy gyök és gumosa csírás, hagyjon fel azonnal a burgonyafélék, a nyáronnyelget pedig, rárakálja és adagoljon e helyett jó szűz takarmányt, mert különben nagy kalamitáknak néz el.

Habár kérdésétevé csak az étvágytalanság okáról óhaját véleményét hallani, engedje meg, hogy hízásáért megajánlást szívesen szót szövegeződszerűen azt írja, hogy eddigi min dig kitűnő eredményt ért el. Sziveskedjék hízalásáért eredményét közölni, mennyit hízta? általában gőbzölve? és milyen a hízalási mérleg? Azt látom, hogy az etetésnél éppen nem számol a tápanyagszabványokkal. Már pedig az előző tapasztalatok szerint a leg jobbat eredmények a szabványpontra betartásáért érhető el. Saját érkeiben batorokodom tehát azt tanácsolni. Logy jóvá hízalásánál tegyen egy összehasonlító kísérletet. Ezzes gőbzölőnek egy részét a régi mód szerint, a másik részt pedig úgy, mint azt a tápanyagszabványok előírják. Ha azt tudja, a kísérlet némely alkalmatlan is lesz azáltal, hogy kétféle takarmánykeveréket kell készíteni, bizony

hiszem, hogy a szerzőndő tapasztalatai bőven kárpótlják fíradásait.

Antaléha u. p. Bátorczes, 1899. fébr. 15. Szomsz. Mész.

Bérespéles. (Felelet a 91. kérdésre.) Ha az illető vidéken nincs bérespéles vállalkozó, akkor nem igen marad más hátra, mint hogy venni kell kérdésétevének gépet. Bár szinte hitetlen, hogy ne lehessen megfelelő részért bérespélt kapni. Ha nincs is ott vállalkozó, akármelyik szomszéd gazdaságolt megkapható a cséplő, ha a bérespéles gazdaság megengedte volna a cséplőt, jó részét. Tessék kérdésétevének ez irányban kérdést intézni a szomszédos gazdaságokhoz s nagyon valószínű, hogy egyik vagy másik hajlandó lesz a cséplést elvételre bérét.

I. S. P.

Kazánvizsgálat. (Felelet a 92. kérdésre.) Tudtommal nem létezik olyan rendelet, mely beutaltá a 20 évnél idősebb lokombólók vizsát. A kereskedelemügyi miniszterium 1898-ban adta ki rendeletét a gőzkazánok vizsátára és használati ügyében, mely rendelkezés tehát sincs szó arról, hogy a kazán használhatóságát annak korától lenne függővé téve. A kazánok minden 5 évben szigorú próbára kerülnek vizsátáshoz. Az az illető kazán a vizsátálat alatt talán töltött, az továbbra is izemben tartható, tekintet nélkül annak korára. De nem is valószínű, hogy olyan rendelet kiadassék, minőről kérdésétevé tesz említést, mert a jókarban tartott kazán csak év múlva is csak oly jól használható, mint az első évben.

Homoki borsó termesztése. (Felelet a 93. kérdésre.) A csillagfűrész vonatkozó kérdésére a 74. sz. felelet által adtam meg a kívánt felvilágosításokat. A homoki borsó nézve megajgyezem, hogy az ugyanak szán homokos agyagtalajon tavasszi szántásba is vethető. Mindenesen jobb az őszszel megszártott földnek a tavasszal borsóvetés, de szükség esetén vethetünk tavasszi szántásba is, természetesen oly korán fogva hozzá, a mint ezt a föld állapota csak megengedi. A továbbiakra nézve Bázó Imréné a „Közlelek” február hó 11-iki számában megjelent czikke nyújt felvilágosítást. A homoki borsó magja beszerethető a magyar országok szövetkezeténél, vagy megbízható magterjesztőknél.

Ky.

Takarmányrépa eltarthatása. (Felelet a 94. számú kérdésre.) Ha a prizmba rakott takarmányrépa romlásától félni kell, akkor azt a legegyszerűbb eljárással tessék bevermelteni. A felszeletelt répa a verembe polyvalvával rétegezzék jól erősen betaposztani s 6-8 éven befelőljen. A bevermeléstől számítve 6-8 hét múlva takarmányzórára alkalmas, de szükség esetén 1-2 évig is eltartható. Ha vermekkel nem rendelkeznek, vagy a föld a jó, ki verem feltevének nem felel meg, akkor szalmaköszorvával répa a verembe polyvalvával rétegezzék a felszeletelt répa polyvalvával rétegezzék, sőt utóbbi eljárást a közönséges veremelés jobbnak tartom, azért mert a polyva dacára is bizonyos mértékben kiszivárgó repálé itti szabadon elfolyhat, míg e vermekből csak kevés-gesebb ajrjárásal lenne elvezethető.

Felvilágosítás. (Felelet a 95. kérdésre.) Múlt év folyamán a debreczeni gazdasági tanintézet allagő gazdaságban a hazánkban árutisztított fűszálógépek közül nyolcfelét rendszerivel hosszabb kísérleteket végeztem, melynek részletes eredménye a „Közlelek”-ben jóvá is folyamán ismertette lesznek. E kísérletek eredményét az utaltatja, hogy a nyolcfelét fűszálógépek mindegyike használható jó gép. Voltak egyeseken kisebb-nagyobb hibák, de ezek olyanok, hogy azért a gépet végképp eltilteni nem lehet, annyival is inkább, mert éppen a mult évű kísérletek alapján e hibák a jövőben már kiküszöbölhetők.

Ami az Advance és a Deering közti összehasonlításra illeti, kéntelen vagyok kijelen-

teni, hogy e két gép tán szerkezettelag eltérő, mindkettő egyformán kitűnő gép, munkaképességük teljesen egyforma, munkabírásuk ugyan- csak egy, hisz ez nem is annyira a gépek, mint az igatók függ. Széveszteknek megkülönböztetésére igen ügyes, egyszerű és erős j. Tartószákgal egyforma, anyaguk egyformán jó. Csak a vonó-erősítésként tapasztalt talpatlan eltérést, de ezt is úgy, hogy hol az egyik, hol a másik jár könnyebben s mindkettő, valamint a többi hat is oly könnyen jár, hogy a lovai megterhelés nélkül húzhatnak az egész napi munkát.

Bármelyik gépet veszi is meg kérdőstől, mindkettőlől jól jár.

I. S. P.

A Magyar Gazdaszövetség igazgató-választmányi ülése.

(1899. február 25.)

A Magyar Gazdaszövetség igazgató-választ- mánya február hó 25-én latogatott ülést tartott, melynek napirendjén aktuális érdekes tárgyak előtérbe kerültek az ülésen a műbortartás terén a miniszterium által fogantatott érvelés intézkedések ellenülszólására megindított akció, melyet a Magyar Gazdaszövetség is élesen ellélt s közösen fejezte ki a földmívelési miniszternek érvelés in- tézkedéséért. Beható vita folyt a Délvidéken elharapódzott gabonaszora megfékezésére szük- séges intézkedések megtétele s erre nézve a szövetség a kormányhatósági intézkedések kivül a társadalmi akciózt is szükségesnek mondotta ki.

Jelen voltak az ülésen gróf Károlyi Sándor elnöklőte alatt Baross Károly, Benczúr Sándor, Desseffy Aurél, Eyan Éde, Forster Géza, Kodolányi Antal, Löherer Andor és Kodolányi Antal, Löherer Andor, Seitz- tóczy János, gróf Sechenyi Imre, Viedmann Ödön, Zelenski Róbert gróf s. és Bernát István ügyvéd.

Bernát István a borharmisát üldözése tárgyában terjesztett elő oly értelmi indítványt, hogy a Magyar Gazdaszövetség feladatához híven örköni kíván a magyar bor- kereskedés jövője s a szőlőművelők jogosult érdekei fölött, köszönetet mond az eljáró hatósá- goknak, nevezetesen a földmívelési minis- zternek a borharmisok ellen értesítés alapon kifejtett érvelés működéséről; a Gazdaszövetség s a törvény, a közértecsők és az amugy is mélyen sújtott magyar bortermelés szempontjából ellélti azt a jogoulatlan moz- galmat, mely a bogyártás rehabilitálása érde- kében, tehát a magyar bortermelés örökös- tétele s a közvélemény megterjesztésére meg- indult. Hozzájárul tehát a Szövetség az Országos Magyar Gazdasági Egyesületek né- irányban elfogadott határozatához s eről úgy az egyesület, valamint Darányi Ignác föld- művelési minisztert is értesíti. Az indítványt az igazgató-választmány felkérésével fogadja felismerve annak nagy megterjesztésére meg- kérdése a jog s törvény értelmében leendő rendezéshez köve vannak, egyhangulag hozza- járult.

Ezután Bernát István előadó részletesen változa az országán egyes részében határ- előzetes törvény által puszta gabonaszorát, tisztezkedett hatásként emterjesztés s to- vábbá ama támaszkövek, melyeket egyes lapok hasábján, rendezés pedig memorandumokban a földmívelési miniszterium, sőt a királyi kura- lya ellen intéztek. Oly értelemi javaslatot terjeszt a Szövetség elé, a mely szerint a gazdaság- élve való eladást, amennyiben az uszora- ügyeket palástolásra szük. A gazdaszövets- ség károsnak, az uszortörvénybe ütköz- esmeri el s örömmel üdvözlöi azt az érvel, melyet ennek üldözésére a kormányhatóságok kifejtettek; visszaszantja a magyar jogszolgá- laltás legfőbb fóruma: a kir. kura elleni mé- rőtlen vakmerő támadások s a maga részén is az adatokat begyűjtve, előterjeszté fog

teni a kormányának s törvényhozásának az 1883. évi XXV. t-czikk kibővítése és szorítá- saira iránt. Az e javaslatához füződő rendkívül érdekes vitában egymásután szólott föl a földmívelési miniszter, a kir. kura, az uszora- uszornak a földvidéken átvrtas fajfajt ismereti s ezek ellen kör védelmet.

Desseffy Aurél gróf a földművesekkel szem- ben előtérbe hozta minden esetben a hivatalból való ártásról követelt. Forster Géza szükséges- nek tartja, hogy pénztörvények nyitásának, melynek földművelés nép hitelszükségletét fűdözheti; rámutat te tekintetben az új uszór- gos hitelszükséglet szerepére s kiemelendőnek tartja, hogy a Gazdaszövetség akciója csakis az illegális üzletem ellen irányul. Sechenyi Imre gróf nagy súlyt helyez arra, hogy a megindított akcióval radikális eredményeket érjünk el, éppen ezért óhajtja, hogy a törvény- hozásnak is legyen a szövetség részletes elő- terjesztés. Eyan Éde utra, hogy a falusi nép érdekeinek előmozdítására irányuló törek- vések szükségszerileg kell, hogy megnyerjék a földmívelési kormányzatot; ismerteti e tekintet- ben a beregi falvaknak az uszora akción er- demyét, melyet Darányi miniszter az ottani nép javára megindított. Felsőzlatlak még Schotcsy János, Zelenski Róbert gróf, Baross Károly, Löherer Andor és Kodolányi Antal, kik az előterjesztett indítványkn kibővítését és szorítását követelték s nevezete- sen azt, hogy a közigazgatási biznosok az adatok összegyűjtésére utaltassanak.

Elhatározta a Gazdaszövetség, hogy te- kinettel a gabonakereskedésnek fontossá- gára s arra, e téren a mesterséges befolyások lehetőleg kiküszöböltsenek, a lausannei kon- gresszus határozatai alapján készítenendő nemzet- közjogi egyetemes állomási működés alké- tét tehetleg előmozdítja. Kijelölte végül a Szövetség a szegedi agrárkongresszuson elő- adandó tárgyakat, Löherer Andornak a gana- rakereskedésére vonatkozó fontosnak elismert indítványát egy külön ülés napirendjére tűzték ki.

IRÓDALOM.

A gabona - elvatorok. Irta Markóczy Lajos gépészmérnök, műegyetemi adjunktus. (Megjelent a „Polytechnikai Szemle” kiadás- ban Budapestben. Ára 3 korona.) A gabona- elvatorok közigazgatási fontosságát s különben azoknak, a mezőgazdaságra nézve áldos voltát már nálunk is kezdők elismerni. Tény az, hogy Amerika, az ő gabonaeportjait az elvator intézmény nélkül sohasem válósíthatta volna. De a tény az, hogy az amerikai mezőgazdák existenciájuknak legeszköz- támaszát, az elvator intézményben találták meg. S hogy ezen intézmény a magyar gazdasági viszonyok közt is rendkívül előnyöket biztosít- hatna, arról már több ízben volt szó egy s szaklapokban, mint egyes gazdasági tanácsko- zásokban. De az óhajtani tövívben nem lehet juttunkn eddig, minek egyik oka talán abban is rejlik, hogy gazdáközönségünk legnagyobb része — alkalm hiányában — nem volt képes kelőlen megismerkedni az elvatorral és ezen intézmény üdvös voltával. Így azután, mint ismeretlen intézmény iránt nem is érzelhetett nagy érdeklődést.

Annál nagyobb szolgálatot tesz Markóczy- nak szóban forgó műve, mely részletesen is- merteti az elvatorok működési módját, beren- dezését, annak üzemkölteiségeiről és jövedelmé- ségéről is néhány konkrét esetet említve len.

Az uszóra valóan terjedő, egyszerű s könnyű szölyében megírta minden 15-16 ter- vészre mutatja be az elvatorok beren- dezését, ezzel nagyban megkönnyítve a szö- vög megérthetőségét.

Rövid bevezetés után az elvatorok törté- nélművelését tárgyalja, az első, 1839-ben épült kezdetleges elvatorról egés a napjaink- ban épült legmodernebbig. Természetesen az

észak-amerikai Egyesült-Államok elvatorjairól van szó; de felelmitér látjuk a hazánkban levő őtö nagyobb elvatorról is. Azután az elvator- építéssel kapcsolatban a 50—100 ezeres sze- rendezéséről van szó. Külön fejezetet szentel az elvatorokra arra, hogy hol minő elvatorok lenné- nek építendő hazánkban és miképp? Meg- jelölő országunk nevezetesebb gabonakereske- delmi s termelési központjait, 30 városban nagyobb 100—200 ezer cf befogadásra képes, 25 városban befogadásra 50—100 ezeres be- fogadás központi elvatorokat, azonkivül éves- nagyság közökegében 20—50 wagon befoga- dási képességű elvatorokat vel felállítandóknak, szölyán azok helyeinek megválasztásáról, építési valamint berendezési módjairól.

Ezután következnek az elvatorok gépi berendezéséről szólt részlet. Ebből kissé bő- szaszra ostrom, hol a mai modern elvatorok gépi berendezési vannak tízteszen ismertetve. E fejezet ugyan inkább a technikusokra nézve érdekes első sorban, de tanulságos a gazdák- nak is, annyival is inkább, mert szerző, nagyon okosan, lehetleg értelemi a komplexebb zá- ralmatokat a korábban tárgyalt részletek szakszerűen ismertetését. E részlet egyes szerkesztés; az elvatorok, az elvatorok szá- mítása, a szállító szalagok, a szállító szalagok számitása, a pneumatikus gabonaelemés és szállítás, lebocsátó csövek, mérleg, a tisztító, kőszívó készülék, lapátoló készülék, személy- és teherfelvonó világiát, tűzbiztonsági be- berendezés, tartányok, a tartányok számitása, a gabona kezelése s a gabona hűtése. Ezek közül különösen a tisztító, a gabona kezelése s a gabona hűtése közvetlenül is érdekelhetik a gazdát.

A gépi berendezések ismertetése után következnek a nevezetesebb elvatorok ismer- tetés, köztük a budapesti és fimelei elvatorok is. Van itt a 3000 wagon befogadási képes- ségű elvatorról kezdve egész az 50 wagonos f-lusi elvatorig különböző berendezésekkel ismertetve, szölyán a mozdító elvatorok is. Az elvator-építétek építési idejéről is meg- emlíek-zk szerző.

Végül néhány amerikai elvator üzem- költésége és jövedelmezősége van felsorolva.

Általában a mű rendkívül érdekes és tanulságos. Kiállítása csinos, ábrái szépek, tiszták és könnyen megérthető. Mint hézag- pót, tanulságos és hasznos mű a gazdák- közönség legnelegében ajánlható.

ifj. Szponr Pal.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Hollandia. A borfogasztás adáya nem emeltek. Bortermelőinket közelről érdeklő hír vesztünk Hollandiából. Erierson, a holland pénzügyminiszter tudatja a képviselőháznak, miszerint a királyné engedelmével a bor-s szeszfogasztás adó emelését czélzó törvényjavaslant levét- teti a ház asztaláról. Az új tálak az idős- kedők, vendéglősök, fogasztók, meg a lakór- gárosok, a kereskedelmi s iparkamrák egy- aránt, sőt mi több, meg a bordeuai borteres- kedők is jogot formálhat magoknak felszólalni a rájuk nézve serelemnek igérező törvény- javaslattal szemben.

Most, hogy a fogasztási adó emelésének réme nem jészt többé, a rajnavideki német bortermelői is készülnek, hogy mentő töme- gesben jelenjenek meg termékkülföldi a német- alföldi piacokon. Hollandiában egy ideig a magyar borok örvendtek nagy kielőndösgnek, de már néhány éve teljesen talajokat vesztettek

ott, mert az az ital, mely ott „magyar bor” czimén került a fogyasztók elé, irgalmatlan hamisításnak bizonyult, melytől a fogyasztó község elidegenedett. (Ezt köszönhetően az Engel et Comp. czégek mesterkedésének!)

Legutóbb a német s a francia borok a domináltak. Főleg a francia hamisítatlan termékek fizetik arányukban. Ezt ellensúlyozandó, most a német ügynökök járják be az országot, minden képzelték reklámot csinálnak hazai termékeinkre, de elsősorban hamisítatlan bort szállítanak! Tisztelesség árú szállítva, akárqy a versenytársaknál a piacról leszarolják. Törekvésük annál biztosabbnak látszik, mert a németül amekkorán, vagy annak ügyükre az ország nyelvismerével foggyervek — hódít. Bortermelésünk rekonstruálására mi is sokat költöttünk, nem írónia tehat, ha termelőinket s kereskedőinket a külföldiek példájának utánzására szólítjuk fel.

Ausztria Fenyvesét amerikai import.
Az amerikai vándorüzemeknek az idős szornat szon gondolkodnak, hogy valójuk az európai piacon hódítsanak teret. Főleg Ausztriában, illetve Csehországban próbálkoznak vele vásárlt csinálni. Az Egyesült-Államokban ezidőszert 50 kral frakt a jó minőségű vaj folyik. Az idezállítás pontos számítás szerint 5 t kbra kerül, a behozatván forintokból 6 kral tesz, miután azonban Csehországban a vaj fontját általában 70 kret veszik, világos, hogy az amerikai produktók — ha csakugyan a cseb piacot nyerik meg — elég szép hasznonra tesznek szert. A főzésnél használt vajban a csehek egy lést szírt neknek elgyötíténi, hogy jobban legyen átlátható a képzelték, hogy az amerikaiak, kik már eddig is megfigyelték a cseh izlést, ennek a követelménynek készséges örömmel tesznek eleget. Az idén tehat már hallani fogunk arról, minő szerencsével jelenkez az amerikai vaj az osztrák piaconon. Az osztrákok már most szon tanakodnak, hogy mi lenne a legelőnyös formán rendezkedni be, hogy tehesszete után megéjjen, ha az új divatu amerikai csapás befeszkel magát oda. A szakzsájo azt tartja, hogy a gazda agyát a sorsa eddig sem béléte rózsával, de ha övintézkedés nem történik, úgy még az így is dobra kerül. Ez övketlenül bekövetkezni ott, hol exportállamból importállamra szállnak, Ausztria ezidőszert már gyümölcsöt, szirt, húst, gabonát, preparált mást stb. importál. Ha így gazdalkodik tovább az osztrák gazda, akkor kar neki bármint is termelni, ha a termelési önköltség nyereségössé tessz nála az idegen termék importálásá. A „Gossenschafts Blatt” lehet, megírja a közönd veszedelmét, ámbár tagadalmán, hogy az amerikai tejgazdaságok mogalmán minket legközelebből érdekel.

VEGYESEK.

Mai számnak tartalma:	Oldal.
Az OMRG közleményei.	339
A XVI. tenyészállatvászár. <i>Monostori Kézoly.</i>	340
A Magyar Gazda-Szövetség igazgató-választmányi ülése.	344
Hűvöztérmelek.	341
A moha kiirtási módja a legelőkre. <i>Szekely Gabor.</i>	342
Gazdaság képzészet.	341
A bérszántás. <i>Ifj. Sporon Pál.</i>	343
Levegészépek.	343
Frodalom.	344
A gabona-életörök. <i>Ifj. Sporon Pál.</i>	344
Külföldi szemle.	344
Vegyesek.	345
Kereskedelem, térszék. — Szenczellás. — A központi vásárocsorok Árnyezése s nagyan (en gros) eladott élelmiszerek áráról. — Állatvászár s Budapesti szarvasmarhavászár. — Budapesti juhászár. — Bécsi vagyonhavászár. — Bécsi szarvasmarhavászár. — Bécsi sertésavászár. — Bécsi juhászár.	345
Szerkesztői üzenetek.	348

A XVI. tenyészállatvászár forgalma.
A február hó 27-én zárult XVI. tenyészállatvászár forgalma körülbelül ugyanazon eredményeket tünteti fel, mint a mult évi, mert bár a felhajtás csekélyebb volt, de az elért forgalom arányos lépést tett a XVI. tenyészállatvászáréhoz.

Kimutatás a XVI. tenyészállatvászár történt eladásokról.

Eladottak	Eladó
18 évs. kos	Herberstein József gróf
2 hízó kalmán	Székely Kálmán
5 kan	Kornstein Testvérek
2 kos	Herberstein József gróf
3 kos	Skubács Sándorné örök.
1 bika	Wolf Testvérek
2 bika	Ordódy Pál
1 bika	Egri Péterfalva
2 bika	Wolf Testvérek
1 bika	Ordódy Pál
1 bika	Ordódy Pál
1 tehén (borjú)	Callagh Béla és Géza
1 bika	Somcsik Imre gróf
1 bika	Ifj. Callagh Béla és Géza
5 kan	Meitner Gyula
1 bika	Palaviczin Sándor ögróf
2 kau	Wertheimstein Alfred
2 kos	Skubács Sándorné örök.
1 burger Pál	Egri Péterfalva
1 bika	Ordódy Pál
4 kan	Kornstein Testvérek
1 bika	Wolf Testvérek
2 bika	Egri Péterfalva
5 kos	Károlyi László gróf
1 bika	Székely Kálmán
1 bika	Wolf Testvérek
1 bika	Wolf Testvérek
1 kan	Kornstein Testvérek
1 bika	Somcsik Imre gróf
1 bika	Festetics Vilmos gr.
1 bika	Festetics Vilmos gr.
2 kos	Ordódy Pál
1 bika	Ordódy Pál
2 kos	Skubács Sándorné örök.
1 bika	Burger Pál
1 bika	Hornig Károly br.
8 kos	Károlyi Imre gr.
4 kos	Herberstein József gr.
2 bika	Biedermann Reszó Ig.
3 kos	Graef Ján
2 kos	Keszthelyi gazdasági tanintézet
1 bika	Skubács Sándorné örök.
1 bika	Ordódy Pál
1 bika	Herberstein Albert gr.
1 bika	Zichy Nándor P.
4 ténén	Callagh Béla és Géza
2 kos	Callagh Béla és Géza
1 kos	Herberstein József gr.
1 kos	Biedermann Reszó Ig.
1 kos	Biedermann Reszó Ig.
1 kos	Biedermann Reszó Ig.
1 kos 6 anyja	Károlyi László gr.
1 kosza	Károlyi Imre gr.
8 tehén	Kropf Ignác
1 bika	Beer Henrik
1 bika	Griesbeck Béla.
1 bika	Hornig Károly br.
1 kos	Biedermann Reszó Ig.
1 kos	Richard Richárd
8 kos	Biedermann Reszó Ig.
2 tehén	Kohn Adolf
18 kos	Herberstein Albert gr.
1 bika	Székely Kálmán
5 kan	Kropf Ignác
2 anyja	Keszthelyi gazdasági tanintézet
1 bika	Callagh Béla és Géza

ugyanis 188 drb állat, az összes felhajtásnak mintegy 50%-e/ka; részleteze: szarvasmarhánál 50%, juhoknál 57%, sertéséknél 36%-a, adható el a kiállított állatokban. Az egyes eladásokat a következő kimutatásban tüntetjük fel:

Arút	Perenc
900	Nádassy Ferenc gróf
1065	Sándrács Géza gróf
375	Szobányi Aladár gróf
155	Weisz Pál gróf
303	Imán Siegfried
350	Nagykikinda város
300	Kalozó József
940	Földmiv. minisz. (szomb. tejszov.)
350	Szegedi piariskola
950	Dreher-uzságot.
830	Károlyi Sándor gr.
250	Nagykikinda város
200	Adler Samu
280	Kissler Henrik
140	Nagykikinda város
380	Földmiv. min. (bikatelep) Szolyva-Hársfalva
350	Stubenberg József gr.
215	Palaviczin Sándor ögróf
250	Pálaviczin Sándor ögróf
200	Wenckheim Antal gr.
300	Nagykikinda város
200	Czacher Testvérek
300	Czacher Testvérek
325	Orosy Chrušin br.
620	Maóch püspökség
500	Festetics Jászó gr.
850	József Fehércaj, Alesuth
280	Andrássy Dózsa gr.
75	Fáy István
400	Brachfeld Lajos
180	Brüll Alfred urad.
350	Vámos-mikolai békénkösz
300	Zankó Gyuláné
200	Dyánszky Ig. örök. urad.
270	Cséry Lajos
200	Jankovich Béás József
350	Popper Már (Nagykik. m. g. c.)
2	Brüll Alfred urad.
2	Ypsilanti Ig. örök. urad.
280	Boitner Géza ur.
160	Zombory Örsény Ernő
237-60	Eckhard Rózár
150	Pollner Géza
170	Dunay Gyula
250	Csanády László
270	Usányi Agost
280	Ifj. Drósz Lajos
270	Harcsfeld Pál
270	Szapáry István gr.
1200	Jankovich Béás Gyula
440	Csanády István gr.
80	Háász Ignác
80	Jankovich Béás József
100	Jankovich Béás Gyula
50	Solymossy László br.
120	Solymossy László br.
70	Kropf Ignác
2800	Harkányi Prigyes br.
240	Háy Jakab
190	Ifj. Scheffels István
400	Jankovich Béás Gyula
250	Aspuzik Ignác
150	Háasz Ignác
440	Székely Gyuláné
450	Ifj. Callagh Béla
160	Szentgyörgyi Miklós
50	Somogyi Albert
50	Somogyi Albert
150	Beer Henrik

27201-60
mértékben fejlődni, a mint az a kivétel érdekében kívánatos s így a husosabb szerb sertésreklám magyaráz utalva a megalózkodásban igen keresett czikket kérték Szerbia, a hol a sertéselőmánya szintén jelentékeny megepasszent, ez évben kevesebb sertéssel vett részt a forgalomban, összesen a mult évétől áthozott maradványt együtt 96222 darabban jelent meg a piacon. A picetnokra felhozott sertések értéke az előgyászottal szemben egyen 13.008.022 frta, az elszállítottak, a készletek levonásával 10.104.460 frta rugott. Picetnuk sertéselőmányaiból Budapestén 77.575 sertést fogyasztottunk. Décsben 16.803 drb szállított, több mint a mult évben. A romániai sertések behozatala Ausztriába október 1-én kezdődött, a konstattali sertéselőmánya tiltatott, s így egy jó időre megszabadultunk e picetnon is egyik versenytől. Ausztria tartományába, főleg Csehországba 23821. drb

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Árak a következők: Békai borjak: 34—44 frtg, kivételben — 45 frtg sulyra, nődérek borjak 18—20 frtg, kivételben — frtg dbonkint, — frtg sulyra, Ötött borjak: beföldi 44—48 frtg, trói —, frtg, galicziai 44—48 frtg, békai 44—48 frtg, trói —, frtg, Ötött békai 6—75 frtg, bécsi Ötött borjak —, kiv. — frtg sulyra. Lócsó bányá 0/0—75 frtg, kivételben 6/00 kecske —, frtg páronkint. Hízalt trói —.

Budapesti juhásár. 1899. február 26-án. (A székességi törvényszék és marhavásár igazgatóság jelentése a "Közlekek" részére).

Felhalasztott: Beföldi hízalt trói —, feljavitott juh 404, kőcsök kos —, kiverő juh —, bárány —, kecske —, bozsnai —, szerbiai —, angol kecske —, románai —, durvásztrói — db.

Hirkavásár ének lefolyás volt.

Árak a következők: Békai hízalt trói 18—20 frtg páronkint, 20—20—22 frtg 100 kő súlyú szorok, kiv. — frtg, feljavitott juhek 10—17 frtg páronkint, 20—21 frtg sulyra, kiverő kosok —, pár, kiv. — frtg, kiverő juh 8/00—15/00 páronkint, 17—20 frtg, kiv. — frtg sulyra, bárány —, 0, kecske —, kiv. — frtg pár. anyas juh —, pár, —, suly, szerbiai —, durvásztrói —, frtg páronkint, 100 kő súlyú 20 frtg.

Szerkesztői üzenetek.

S. előzetes úrnak. Ha a illeték gazdatisztát 1898. október 1-től kezdődő halálhalyal tisztázottan szerződött, akkor az a szerződés tartágygyal egy erre költöttnek tekinthető és az illeték tisztázott csak 1/20 szep. 30-ra az felmondással tartozik elfogadni, meg akkor is, ha a felmondás tartama költözésen 3 hónapban állapított meg és a posta a költözés ragaszkodnak a 3 havi felmondásához és 0 tőlidők, jobban áll az év végéig vagy összes illetményét követelni. Ezt minden esetben meg kell követelni.

K. J. úrnak. Grac. Je jeget a csorbaiat vasuti végállomás árusítja Csorbán. A szállítási díj Csorbáról Szigligalomba 80/20 krajczár 100 krajczár, tehát 100 méteróra 80 frt 20 K. Fizetendő meg a vasutak által jégszállításra nyújtott kedvezményt is.

K. Zs. úrnak. Az arult szalma és juhizék meg trágya, ez legjel-bő a helyi felvásárlásaira hat kedvezően, amennyiben a humusz mellett, de tápanyagot nagyon keveset szolgáltat, terméshéjéből ez eljárást nem várható, azért az csészésnek éppen nem mondható.

F. A. úrnak. Rimaszomban. A növényvédelmi tevékenység elnöki vezérközlés és a baj lelkészéről a "Közlekek" l. 6. 7. és 10. számai közöltek a "Kérdések és feleletek" rovatban használtak, melyeket a kérdéstevők figyelembe ajánlottak.

L. K. úrnak. Somokegyteljes. Azt tesztők (költözés kívánom), mondjuk meg, milyen mértékig használt a közlekek, a múlt évben? Egy-e az újabb is lett.

K. Zs. úrnak. Budapest. Mi benézésért forráskanal nem szolgáltatnak. Székességi a Magyar Népközlök Szövekezetéhez fordulni (Budapest, Alkotmány utca 31.).

F. V. Sziglet. A halta felsőbb gazdasági iskolát hártik is átalaghatja, minden Németországban teljes tanuszabágy van.

F. J. úrnak. Nagy-Szele. Pávként rendelhet Hartmann és Colne újaktól Szécsény, az átalakított Budapestben, az árak nem helytelenek nem tudom. Louis Durjárt újaktól Ottmannsdorf B. Tripsis I. Thür egy part 1897-ik érvélt 36 márczárt: Josef Weber úrnak Viskóthoz fordulni a csészésről.

O. S. úrnak. Pa-Kamat. A kérdés kezinehez jutott a feleletet a "Közlekek" legközelebbi számban hozni fogjuk. Az árak nem helytelenek az okok, hogy minesen tartuk a halomzárna beérkezés kérdések és feleletek nyomában való közlésre, a közlésnél pedig általában véve a beérkezés szerződését kell figyelembe vennünk, mert mindezt a saját kényelmünk állja a legérthetőbbnek. Lapunknak egyik célja ugyan az is, hogy megismerjen a feleletek adnak szakértekesben, de több más célja is kell megismerjünk a melyeknek az egyéni érdeklődés kielégítése állandórendelő.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Bécsi vagyonmárvásár. 1899. febr. 27. A bécsi márvásár a használtakról 3022 db. Eből magyar 3438 db, galicziai 31 db, bolgár 75, németország 600 db, itáliai 4108 db, lejelé — db, itálai 918 db, ókor 3804 db, bika 157 db, tehén 612 db, bivaly 49 db.

Szombathely a vestergázára 223 db volt felhajtva. A felhajtás ugyan 600 drból nagyobb volt a múlt hetinél, ez azonban nem nehezítette meg a forgalmat, mert a forgalom e héten egy kissé gyengültek. A vestergázár eddig csak prima márvásár volt, a múlt heti árakát a többi változatlan volt, azért vége felén azonos általános árnyalással állott be, mindazonáltal a vége előtt a márvásár árak emelkedtek.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Hidegvásár a Garay-terti élelmi piacron. 1899. febr. 28-án. (A székességi törvényszék igazgatóság jelentése a "Közlekek" részére). Felhízott Budapesti: 41 árus 25 db sertés, 0 árus 30 szalonná, 2000 kg friss hús, 800 kg füstölt hús, 600 kg szalonná, 300 kg hájat.

Vidékről és pedig: Csegéld 1 árus 124 sertés, Nagy-Körös 7 árus 110 sertés, Szabad-Szállás 1 árus 154 kg füstölt hús, Némek-Ér 2 árus 12 sertés, Dunaföldvár 4 árus 27 sertés, Madocsa 1 árus 0 sertés, Ószezsen 25 árus 282 drb sertés és 154 kg füstölt hús.

Árak a következők: Békai hízalt trói 18—20 frtg páronkint, 20—20—22 frtg 100 kő súlyú szorok, kiv. — frtg, feljavitott juhek 10—17 frtg páronkint, 20—21 frtg sulyra, kiverő kosok —, pár, kiv. — frtg, kiverő juh 8/00—15/00 páronkint, 17—20 frtg, kiv. — frtg sulyra, bárány —, 0, kecske —, kiv. — frtg pár. anyas juh —, pár, —, suly, szerbiai —, durvásztrói —, frtg páronkint, 100 kő súlyú 20 frtg.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Forgalmi ének. Árak a következők: Priss sertés 1 kg 54—68, 1 q 4900—4900, súdóhús 1 kg 60—70, 1 q 5000—5600, füstölt sertés 1 kg 64—72, 1 q 4900—4900, szalonná zsrák 1 kg 50—54, 1 q 4800—4900, füstölt szalonná 1 kg 64—74, 1 q 8200—8500, háj 1 kg 56—58, 1 q —, kocsonyában 1 kg 64—64, 1 q —, füstölt sonka 1 kg 70—80, 1 q —, krig —.

Árak a következők: Békai hízalt trói 18—20 frtg páronkint, 20—20—22 frtg 100 kő súlyú szorok, kiv. — frtg, feljavitott juhek 10—17 frtg páronkint, 20—21 frtg sulyra, kiverő kosok —, pár, kiv. — frtg, kiverő juh 8/00—15/00 páronkint, 17—20 frtg, kiv. — frtg sulyra, bárány —, 0, kecske —, kiv. — frtg pár. anyas juh —, pár, —, suly, szerbiai —, durvásztrói —, frtg páronkint, 100 kő súlyú 20 frtg.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Hidegvásár az Orczy-uti élelmi piacron. 1899. február 28-án. (A székességi törvényszék igazgatóság jelentése a "Közlekek" részére). Felhízott Budapesti: 41 árus 25 db sertés, 0 árus 30 szalonná, 2000 kg friss hús, 800 kg füstölt hús, 600 kg szalonná, 400 kg hájat, — kg zsrát, — kg kolbászt, — kg hártát, — kg füstölt szalonná, — kg kocsonyahúst, — kg daraszottát, — kg (—) db sonkát, — kg topórtót.

Árak a következők: Békai hízalt trói 18—20 frtg páronkint, 20—20—22 frtg 100 kő súlyú szorok, kiv. — frtg, feljavitott juhek 10—17 frtg páronkint, 20—21 frtg sulyra, kiverő kosok —, pár, kiv. — frtg, kiverő juh 8/00—15/00 páronkint, 17—20 frtg, kiv. — frtg sulyra, bárány —, 0, kecske —, kiv. — frtg pár. anyas juh —, pár, —, suly, szerbiai —, durvásztrói —, frtg páronkint, 100 kő súlyú 20 frtg.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Vidékről és pedig: Csegéld 1 árus 124 sertés, Ráckeve 1 árus 4 sertés, Ószezsen 2 árus 18 sertés, kionkint 47—48 krig.

Forgalmi ének. Árak a következők: Priss sertés 1 kg 50—68, 1 q 4800—4900, súdóhús 1 kg 60—70, 1 q 5000—5600, füstölt sertés 1 kg 64—72, 1 q 4900—4900, szalonná zsrák 1 kg 50—54, 1 q 4800—4900, füstölt szalonná 1 kg 64—74, 1 q 8200—8500, háj 1 kg 56—58, 1 q —, kocsonyában 1 kg 64—64, 1 q —, füstölt sonka 1 kg 70—80, 1 q —, krig —.

Árak a következők: Békai hízalt trói 18—20 frtg páronkint, 20—20—22 frtg 100 kő súlyú szorok, kiv. — frtg, feljavitott juhek 10—17 frtg páronkint, 20—21 frtg sulyra, kiverő kosok —, pár, kiv. — frtg, kiverő juh 8/00—15/00 páronkint, 17—20 frtg, kiv. — frtg sulyra, bárány —, 0, kecske —, kiv. — frtg pár. anyas juh —, pár, —, suly, szerbiai —, durvásztrói —, frtg páronkint, 100 kő súlyú 20 frtg.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerületi Mesterok, 1899. febr. 28.). A székességi törvényszék igazgatóság jelentése a "Közlekek" részére). Felvásárolt székességi kőcsögéből 128 szeker réti szalma, 14 szeker mubar-21 szepuzsanna, 17 szeker alszalonná, 0 szeker takarmány, 3 szeker tegegyesztés, 1 szeker egyéb takarmány (dóber, luczera, szabohánykók, kók stb.), 1200 szék eszeka. A forgalmi ének. Árak qként a következők réti szalma 0/60—1/00, szeker 2/00, szepuzsanna 150—160, szalmazsanna 120—180, egyéb takarmány —, dóber —, takarmány —, tegegyesztés 100—110, —, —, sarju —, szalmazsanna 160—170, szalma —, uju —, szabohánykók 280—280. Összes kosmalm 165, suly 175000 kg.

Árak a következők: Békai hízalt trói 18—20 frtg páronkint, 20—20—22 frtg 100 kő súlyú szorok, kiv. — frtg, feljavitott juhek 10—17 frtg páronkint, 20—21 frtg sulyra, kiverő kosok —, pár, kiv. — frtg, kiverő juh 8/00—15/00 páronkint, 17—20 frtg, kiv. — frtg sulyra, bárány —, 0, kecske —, kiv. — frtg pár. anyas juh —, pár, —, suly, szerbiai —, durvásztrói —, frtg páronkint, 100 kő súlyú 20 frtg.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Budapesti szabohánykók. Február 28-án. A székességi törvényszék és marhavásár igazgatóság jelentése a "Közlekek" részére).

Felhalasztott: 582 drb beföldi, — db galicziai, — drb trói, 28 db nődérek 6/0 borjak, 20 db 6/0 bárány: 33 drb beföldi, 0 drb galicziai, — drb trói, — drb bécsi, — drb nődérek borjak, 218 drb Ötött bárány, — drb 6/0 kecske.

Borjvásár ének lefolyás volt.

Árak a következők: Békai hízalt trói 18—20 frtg páronkint, 20—20—22 frtg 100 kő súlyú szorok, kiv. — frtg, feljavitott juhek 10—17 frtg páronkint, 20—21 frtg sulyra, kiverő kosok —, pár, kiv. — frtg, kiverő juh 8/00—15/00 páronkint, 17—20 frtg, kiv. — frtg sulyra, bárány —, 0, kecske —, kiv. — frtg pár. anyas juh —, pár, —, suly, szerbiai —, durvásztrói —, frtg páronkint, 100 kő súlyú 20 frtg.

—, 1 q 18—22, vörösrépa 10 db 0/60—1/60, fedérszék, fejelekpáncs 6/0—10/00, kellaépítés 10 db 0/60—3/00, vörös káposzta 1/0—1/00, fejtöltés 1/40—3/00, kőölti szalita 10/00, burgonya, répa 1 q 2/00 2/00, szára 2/00—2/80, kiföldi —, fekete retek 100 db 0/60—2/00, uborka 100 db 1/00 db, káposzta 1/00 db, savanyított való 100 db 0/60, savanyított 1/80—2/00, zöld papr. 0/0—1/00, fűz —, nádobad —, zöldhúsú káposzta 100 db 1/00 db, fejtöltés 1/40—1/00, tengeri lócsó 0/0—0, karfiol 100 db 0/60—1/00, paradicsom 1 kg 0/0—, spárga 0/0—, torna 1 q 2—16.

Elsőrangú hazai gyártmány

80 éves tölök

Pontosan ez: **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPÉVÉ**

RÉSZVÉNY-TÁRSULAT **BUDAPEST.**

Illyegazartási legmagyob és egyedül gazdasági géppálya, mely a gazdaságiokhoz szükséges összes gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavag kérdéssel bizalommal hozzak fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakértői felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szakszavagat: **Mészáros (Közlekek)**

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavag kérdéssel bizalommal hozzak fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakértői felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szakszavagat: **Mészáros (Közlekek)**

Országos Magyar Kőlesónös Biztosító Szövetkezet.
BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.

Alakult 1893. évi em. Amlen: CSAVOSY BÉLA.

Legszélesebb tagok: ARADSKY IZÉA gróf. BUDAYOVICS SÁNDOR. BUNYEVICZ ARISTÓ. PÖSPÉKY ERNŐ. RUBINKÉ GYULA. SZENTKIRÁLYI KALMAN. SZILÁSY ZOLTÁN. SZENTYI ZSIGMOND. TELEKI SÁNDOR gróf. Veszélyeztetés: SZŐNYI ZS. GIMOND.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KŐLESÓNÖS BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET a gazdasági életnek általános elismerése szerint egy a tűr- és a víz-tiltás terén híven megülő hivatásának; folyton fejleszti a reformokat, melyek a gazdasági életnek évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet tisztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinsztári bérrel; — minden más illeték kizárásával.

A takarmány és szalmáseleség

biztosítása egy intézetnél sem eszkelőzhető oly olcsón és oly kedvező feltételek mellett mint a szövetkezetnél.

Garanciai egyesített tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára. — a hirtelen díjak 90% engedménnyel részeseimnek. Kiszáradt, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön állattal termékenyülhet, 100% engedménnyel részeseimnek. Eddig néhivvelésidő alatt a legelőket Budapest, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökség. 5024

Komposztirozott trágyát

leszállított árban, kisebb és nagyobb mennyiségben, ország bármely irányában vasuton szállít.

Budapest—Szt.-Lőrinczi szeméztető vasut IX., külső üteg-mr.

Hivatalos vizsgálat bizonyította, hogy az a tömörített és porozott tartalmával komposztirózott, 3-5 éviig tartó sokévesen felhasználja a kőszénre gazdag trágyát. Minden kőszénkőszénre készített szőlő felvilágosítás, ügyvezetés küld vegy-bonátást (analízist) fenti személyesítéssel vasut igazgatóság. Magyarországon nincsen a vasut általános csomag a vasut szőlőgát vetéim készítm.

Homokszőlőből tavaszi szállásra szokványminőségű sima és gyökerez szőlővesszők eladók

a következő fajokban: 300,000 drb. nemes fekete Kadarka ezer 3 frt, 300,000 drb. nemes fekete Kadarka válogatott gyökerez 10 frt, 300,000 drb. Olasz Rizling ezer 4 frt, 100,000 drb. Olasz Rizling gyökerez 10 frt.

Csemege szőlővesszők 102 fajban.

Csomagolás zakvásztaloma 50 kr., zakvásztalon és deszkakoszebe 1 frt ezenként, franco vasútállomás. Megrendeléséknél 25% előleg kérek.

Sürgönyezim: „Resch Bécs”. **RESCH JÓZSEF** szőlőbirtokos, Bécs, Bécs-Bodrogmege. 7461

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:
A sertés javítása és hizlalása
 ■■ gazdák és hizlálók használatára. ■■
 Irta K. Ruffy Pál.
 Ára portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

Eladó 800,000 szokványminőségű és fajtiszta

I. és II. oszt. Riparia Portalis, Solonis és Rupestris Monticola sima és gyökerez amerikai szőlővessző.

250,000 drb sima zöld- és gyökerez fásajtvány a legjobb fajokban. Csemege-különlegességi ajándék 120 fajtában. Európai sima és gyökerez szőlővesszők, Faiskolai termények. Szőlőkarók és vörösk. Tésék, árjegyzéket kérek.

„Millenniumtelep” Nagyösz. 7440

Eladó sima I. és II. oszt. amerikai szőlővessző.

Riparia portalis, Rupestris monticola, Metallica, Novo-mexicana, Taylor Narbonne, Gamay coudere, Rup. Portalis és Taylor fajtisza alanyvesszőből, még előjegyzés nélkül körülbelül egy millió. Ezre I. oszt. 10-12 frt, II. oszt. 4-6 frt. Bővebbet

Báró Bohus László szőlőgazdasága
Világos. 7465

T. Cz.

A Deering-féle amerikai géymáru arató-gépek és fakaszáló-gépek nemcsak a külföldön részeseitök elsősorú kiutintéseimben, hanem legutóbb hazánkban a mezőhegyesi nemzetközi aratógépversenyen is mindannyi kiutintés és elismerésben részeseim. Nevezetesen első díjjal

nagy aranyéremmel

a Pony-kékekűs aratógép lett kiutintva. „AISI”

Ezen gépek mindelőbb megrendelését, hogy azok kellő időben szállíthatók legyenek, nagyon melegen ajánlom.

A szállított gépekről pedig a legmesszebbmenő garancziákat vállalok.

Kiutino tisztelettel

Propper Samu

Budapest, Váci-körút 52.

mint a Deering-gyár kizárólagos képviselője.

Élőfzetési felhívás.

„A SZŐLŐ HELYES METSZÉSE”

című mánaknak 2-dik átdolgozott és bővített kiadására, mely a szőlők metszését tárgyalja.

Irta: **Maurer János**, a „Szőlőzeti és Borászati Lap” szerkesztő-kiadója.

A könyv február havában fog megjelenni, száma 1200 példányban, közö nyomtatott ábrával.

Ára I frt. De jó példányban. Az előfzetést ár a szerzői címre: **Maurer János Kassa, Maurer-udvar** küldendők. Aki öt példányt rendel meg, hat példányt kap. 7228

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Művelő Hivatalánál (Budapest Közelek).

ÁRAK:

nagyban waggon-rakományonként az Leopoldshall-Staufner, ömszletet állapottban 106 frt, zakban szállítva 130 frt. A vasut szállítási költség a különböző távolságú rendeltetés állomások szerint 130—140 frt között változik.

Kicsinyben mm.-ként zakkal együtt budapesti raktárunkból egyrészt tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árt egyessülteimk pénztárhoz beküldeni kérem, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Örökkös gyertya

Korszázköltő találmány, megbesztelhetetlen értékű szálódák, vendégek s minden egyes háztartás részére.

Ára darabonként csak 90 kr. (A pénz előleges beküldése mellett portómentesen megküldve.)

KARL BENDER I., WIEN IV/1 L.

Hírteszt 45 fillér 30 kiz. em. 100. minden... 4 k. Cse. minden... 30 k. helygillet.

KÖZTELEK ÉS HÍRDETESEK.

Csak oly levelt kere választolunk, melyekről válassza szükséges levélbelyegvet vagy levelezőlapot küldenie.

Megjelent: J. C. Schmidt érmeti úr magtermelő földök és virágmagoknak magyar árjegyzéke.

Kapható ingyen és bérmentve a magyarországi fővárosokban Radwaner és Ronai Budapest, V. Fűrdő-utca 4. Telefonszám 400.

2000 darab magyar érem, 100 kifizetői előfizetés... 2000 darab magyar érem, 100 kifizetői előfizetés...

Bérelés-feltételek: Zalaegerszegi... 1000 fillér... 1000 fillér...

Az élesztős távasz legkorábbi duppalt zab, rigai lenmag, fehér bokorbab, prairie királyné tengeri, székegy tengeri ötven kilós zsákokban nagy mennyiségben is kapható

Gróf Teleki Arvéd ur drassól uradalmában U. P. Koncz, Árták, és megrendelőlapok kivételre szonak küldetnek.

Tenyészbirkák, ültető- és megrendelőlapok kivételre szonak küldetnek. Tenyészbirkák, ültető- és megrendelőlapok kivételre szonak küldetnek.

Homokborsó... OBERNDORFF répa mag... 1899. évi termés

Jótállással a fajtiságra és csiraképesre, métermázsja 35 fontinjával... 1899. évi termés

CSÁK VÁRI gazdaságban

Szepesség... kapták fejtornyokból... 1899. évi termés

Faszmétek... Akker, távny... 1899. évi termés

mezőgazdasági... mezőrendéségi

széles takarmány adagolásra

Szabadalmazott... KEVEZÉSEK... OTELEK... BACSŐCSEBEN

szegyelemből... 100 db... 100 db... 100 db...

Élőadó... 1899. évi termés

Gyümölcsfák... díszfák és díszbokrok... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Gazdagon... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Élőadó... 1899. évi termés

Nöthling Vilmos magkereskedésében Budapest, Calvin-tér 9. szerethetőek be a legmeghatalmabb gazdasági, kertivezetmény és virágmagok. 7454

Megvételre kerestetik. 15-20000 fr. 1. oszt. miniszter... 15-20000 fr. 1. oszt. miniszter...

Marton Rezső birtokos Tapolca (Zalaegerszeg). 7466

Eibenschütz-i óriás-spárga

Ant. Worell, csász. és kir. udvari szállító és spárgatenyésző, Eibenschützbán (Morvaország).

egyszerű gazdasági szamvitele az O. M. G. E. által 1000 forint pályadíjjal koszorúzott pályamű.

Bolti ára esimes vászonkötésben 3 ft. 2 forint 30 kr. Megrendések a 'Köztelek' kiadóhivatalába, BUDAPEST, IX. ker., Őtől-át 25. szám alá inténdetnek.

Zöldőtványok. 10,000 db Slankamenka fehér (Portál). 10,000 db Kadarka (Portál). ezer darabon alul darabja 7 kr. felül 6 20,000 Portalis sima vessző, ezre 4 ft. 25,000 Othello " " 5 "

Blum Lajos, Versecz, Rendiszegsége 19. szám. 7462

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapest, Andrásy-ut 23.

ajánl:

Impregnált burgundi takarmányrépamagot.

Az impregnált répamag rohamos térhódítása a fegélyesebb bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy mily nagyok az impregnált mag előnyei a nem impregnált fölött.

Az impregnált mag gyorsabban és jelentékenyen erőteljesebb csírrakkal kel ki, mint a közönséges mag; az első időszakban gyorsabban és bujában növekszik, a répatetés kifogástalan s tökéletes állományának és az elgondolható legnagyobb hozamoknak ezáltal a legjobb biztosítékát nyújtja; **már az első 4 hét alatt mintegy 8 napi előrehaladottságot mutat** oly növényekkel szemben, melyek közönséges répamagból, illetve közönséges jó kereskedelmi áruból keltek. Összehasonlítva termelési kísérletek alkalmával az impregnált répamag jóval kevésbé, de a legtöbb esetben éppen semmit sem szenvedett a rovaroktól, különösen a drótféregtől, azután a gyökérszúztól sem, azonfelül még figyelembe kell vennünk, hogy a répamagon tapadó összes mikroorganizmák, csirgombák stb. a számos répatetésegeknek ezen áthurcolói teljesen és biztosan megöletnek az **impregnálási eljárás** által, mely utóbbi abból áll, hogy a répamag egy bizonyos időtartamra kénes sával és klórgázzal érintkezik.

Csillag-védjegy.

csíráztatónak magas hőfoka megölte, a szabadba vetélt nem impregnált magon azonban háborítatlanul folytathatták rombol munkájukat és a különben csiraképes mag a gazda nagy ámulatára nem kelt ki. — **Az impregnált répamagnál ilyen esély természetesen teljesen ki van zárva, mivelhogy — mint már említettük is, — az impregnálási eljárás teljesen elpusztítja a bacteriumokat.**

Mauthner-féle javított impregnált sárga eckendorfi 100 kilo 54 frt.

Mauthner-féle javított impregnált vörös eckendorfi 100 kilo 54 frt.

Mauthner-féle javított impregnált és kitüntetett kerek lapos sárga oberndorfi . . . 100 kilo 46 frt.

Mauthner-féle javított impregnált és kitüntetett kerek lapos vörös oberndorfi . . . 100 kilo 48 frt.

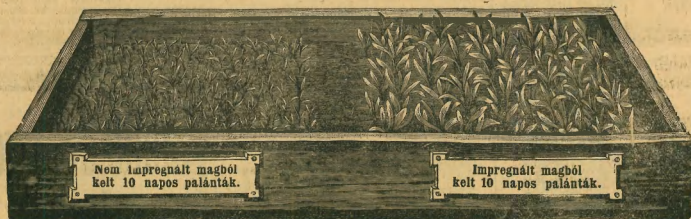
Mauthner-féle javított impregnált és kitüntetett vörös Mammuth (óriás) . . . 100 kilo 48 frt.

Mauthner-féle valódi impregnált sárga olajbogyó-alaku óriás . . . 100 kilo 48 frt.

Impregnált magot tartalmazó zsákok egyik oldalán a **CSILLAG-VÉDJEGY**, a másik oldalán a **BIRKAFEJ-VÉDJEGY** van feltüntetve.

Birkafej-védjegy.

Nem impregnált magból kelt 10 napos palánták.

Impregnált magból kelt 10 napos palánták.

Nem impregnált eredeti ólomzárolt quedlinburgi takarmányrépamag.

Sárga eckendorfi . . . 100 kilo 50 frt. **Champion Yellow Globe . 100 kilo 44 frt.**
Sárga kerek oberndorfi . . . 100 kilo 42 frt. **Sárga olajbogyó alaku óriás 100 kilo 42 frt.**
Nagy vörös Mammuth . . . 100 kilo 44 frt. **Vörös olajbogyó alaku óriás 100 kilo 44 frt.**

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével

hajlandó vagyok elválttal; építő

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alatti címzomber forduljanak.

WOLFF ERNŐ, gőzszántási vállalkozó
BUDAPEST-KELENFÖLD.

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelő
Országos Egyesülete

Budapest, Köztelek.

Utbaigazitással, felvilágosítással szolgál minden adozási vagy
műszaki kérdésben.

Hivatalos lapja a „Magyar Szesztermelő” nélkülözhetlen
támasza a gyakorlatnak.

Egyesületi tagok ingyen kapják.

Egyesületi tagdíj egy évre 10 frt. A „MAGYAR SZESZ-
TERMELŐ” előfizetési ára egy évre 5 frt.

7144

Egy és több vasu egyetemes
aczélékőim és

**talajmivelő
eszközeim**

olcsó ár, **elsőrendű minőség** és czészerű szerkezetüknl fogva országszerte legjobb hírnévknek és kelendőségek
örvendenek.

Árjegyzékekkel és árajánlattal szivesen szolgálók.

Bächer Rudolf

cs. és kir. kizárólagos ekegyára

Budapest, VI. ker., Nagymező-utcza 68.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**

Az

„Unicum-Drill”

egyetemes **sorhavetőgép** sokoldalú haszná-
latóságánál, czészerű szerkezeténél fogva egész
Európában

a **legjobb hírnévknek** és
a **legnagyobb kelendőségek**
örvend, ezeknél fogva az összes eddigi vetőgépek
között az

első helyet foglalja el.

Árjegyzék és bővebb felvilágosítással készséggel
szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szabadalmazott **kizárólagos vetőgépgyára**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utcza 68.

